

RINDALSHOLT PER ARNE

ERLEND S V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

spill sjakk

ØYSTEIN BREKKE

«... for bruk i undervisningen er den uten konkurranse. Hermed er boka anbefalt, ikke bare for undervisning i valgfag på ungdomstrinnet, men selvsagt også i lag, klubber, institusjoner osv. – og for den enkelte som har lyst til å lære sjakk.»

skriver bl.a. Kjell Vålerhaugen
i Skoleforum nr. 14/81.

NKS-Forlaget

SJAKKVENNER!

Sjakk litteratur – såvel for begynneren som for mesteren finner du i vår spesialavdeling på Blindern. Stadig noe nytt. Engelsk, tysk og skandinavisk.

Universitets bokhandelen

Postboks 307 Blindern, Oslo 3. Tlf. (02) 45 50 55

Nr. 9-10 desember 1981

NORSK SJAKKBLAD

Den norske skuta ble senket i EM-kvalifiseringskampen mot Danmark.
Drømmen om å nå finalen ble dermed skrinlagt.

ISSN 0332-9771

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 41.55.36

Redaktør: Svein Åge Johansen

I redaksjonen:

Øystein Brekke

Tor Arne Hauge

Randi Larsen

Dag Sødholt

Problemredaktør:

Nils G.G. van Dijk

Ymse gode bidragsgivtere

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspriis 1982 for
ikke medlemmer: kr. 80 pr. år.
Innbetaltes til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Opplag: 4000.ex.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/41.55.36

Postgiro: 5 12 47 48

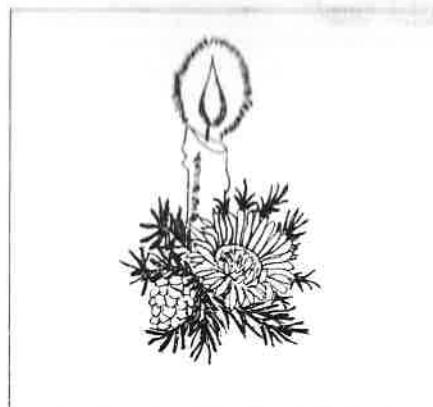
Bankgiro: 7050.20.02595

President: Alf Øverås
Boks 52, 3075 Berger
Tlf. 03/775641

Medlemskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Inn i idrettsforbundet?

Bare de som har drevet konkurransesjakk vett at det kreves stor fysisk og psykisk styrke for å gjennomføre ei hard turnering. Sentralstyret har nå vedtatt at vi skal øyke medlemskap i Norges Idrettsforbund innen 22. januar 1982. Vi hilser forlaget velkommen. Endelig skjer det noe på den nektoren også.

INNHOLD

Norge-Danmark.....	3
Årets julenøtter v/Tor Arne Hauge og Nils G.G. van Dijk.....	14
Jentesjakk på høyt plan v/Odd Birkestrand.....	15
Risenga til topps.....	20
Arthur Lifeldt 90 år v/Øystein Brekke.....	21
Kommunikasjon.....	22
Ragnar Hoen Norgesmester v/Øystein Brekke.....	29
Nytt fra NSFU v/Bo Olsson.....	30
Brevkassa.....	31
Sølv til Ullern.....	33
Norges Grand Prix.....	34
Karpov forsvarte VM-tittelen.....	40
Problemisten v/Nils G.G. van Dijk...41	
Informasjon fra sentralstyret.....	42
Østlandsserien er startet.....	43
Terminliste januar/april.....	45
Turneringsinformasjon.....	46

Redaksjonen avsluttet 25.november.

Tragedien i to akter:

NORGE – DANMARK

Bord 1 IM Leif Øgaard	2470 – IM Erling Mortensen	2395	1-0	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Bord 2 Sverre Heim	2430 – IM Jens Kristiansen	2430	0-1	0-1
Bord 3 IM Arne Gulbrandsen	2395 – IM Ole Jakobsen	2410	0-1	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Bord 4 FM Ragnar Hoen	2355 – IM Gert Iskov	2420	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	0-1
Bord 5 IM Svein Johannessen	2375 – FM Steen Fedder	2415	0-1	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Bord 6 IM Terje Wibe	2395 – IM Svend Hamann	2445	1-0	0-1
Bord 7 FM Bjørn Tiller	2320 – Bjarke Kristensen	2385	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	1-0
Bord 8 Ole Chr. Moen	2315 – FM Jacob Øst-Hansen	2395	0-1	0-1
	Sum	3-5	$2\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$	
	Totalt	5½	10½	

EM-kvalifiseringskampen mot Danmark på "Norum Hotell" ble en stor skuffelse for Norge. De nakne tall forteller at vi led samme skjebne som vi gjorde mot dansken i Hjørring i 1978. Dermed er vi i praksis ute av det 8. Europamesterskap for landslag. Dansken har derimot ennå sjanser til å nå finalen, som visstnok skal spilles i Moskva i 1983. Da bør de helst få med seg Bent Larsen i matchen mot Tsjekkoslovakia. Selv om vi led et stort nederlag, så var det tilløp til stort spill ved flere av bordene.

NSB dekker denne landskampen på en helt spesiell måte. Samtlige spill er tatt med og de fleste partier er godt kommenterte. De norske spillerne har vært veldig behjelpeleg med "krydder", så ingen spill kommer helt uten anmerkninger.

Hva kan årsaken til det store tapet være? Dansken var bedre enn oss denne

Første akt

1. bord

Leif Øgaard kommenterer

Hvit: Erling Mortensen, Danmark

Svart: Leif Øgaard, Norge

FRANSK

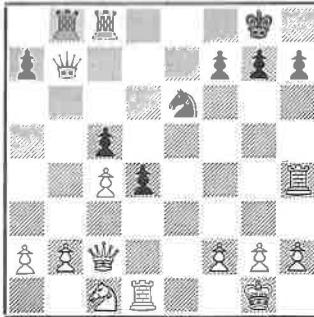
1 e4 e6 Det var to grunner for at jeg valgte fransk. For det første fryktet jeg at den teoristerke Mortensen hadde forberedt seg på mine etterhvert kjente varianter i Siciliansk, og for det andre ville jeg som svart i utgangspunktet være fornøyd med remis. 2 d4 d5 3 Sd2 c5! Som Kortsjnoi har vist er dette et fint remisvåpen. 4 exd5 exd5 5 Sgf3 Sc6 6 Lb5 Ld6 7 dxc5 Lxc5 8 0-0

gangen og vi var helt uten gli. Lovende gevinststillinger hadde vi flere av. Bl.a. sto Gulbrandsen svært godt i det første partiet og sistepartiet til Moen hadde vel strengt talt fortjent et helt poeng. Wibes siste-parti var også et slikt eksempel. Laget kunne forsterkes med Helmers, men om det hadde vært nok til å snu hele kampen er vel tvilsomt. Det virket som om flere av de norske spillerne manglet kamptrening, og det er jo ikke av det gode.

De beste poengplukkerne våre ble Øgaard og Tiller, som begge scoret 1½. Tilsammen flere poeng enn resten av det norske laget. Matchen startet lørdag klokken 10, for tidlig ifølge Hoen som mente matchen skulle startet noe senere på dagen. Vel, la oss slutte med praten og gå rett over til en av landskampens store høydepunkter.

Se7 9 Sb3 Ld6 10 Lxc6+! En interessant og sjeldent spilt variant. Hvit gir avkall på løperparet for å spille på de svarte feltene. 10 – bxc6 Mindre godt er 10 – Sxc6 11 Tel+ Le7 12 Lg5! og hvit har fordel. 11 Dd4 0-0 12 Lf4 Grunnstillingen i denne variant. Ved å bytte av de svartfeltete løpere vil hvit befeste kontrollen over c5 ytterligere. 12 – Lf5! En nyhet. I følge Mortensen gir det vanlige 12 – Sf5 13 Dd2 Lxf4 14 Dxf4 Db6 15 Tel hvit en liten fordel. Grunnen til at jeg varetok teoriutviklingen, var at jeg ikke synes at springeren står godt på f5, og at hvit i teorivarianten beholder utviklingsforsprangen. Tekststrekket tar kampen opp om initiativet i det c2 er

truet. 13 Lxd6 Dxd6 14 c4 Under parti et fryktet jeg mest 14 De5, men etter 14 - Dxe5 15 Sxe5 f6! (Dårligere er 15 - Lxc2 16 Sd4! La4? 17 Sd7 Tfc8 18 Sc5 Ib5 19 a4 med fordel for hvit) 16 Sd3 Lxd3 17 cxd3 Tfb8 er sjansene like. 14 - c5! 15 Dc3 Hvit signaliserer dermed at han spiller på gevinst, til sannsynlig remis fører: 15 Sxc5 (15 Dxc5 Dxc5 16 Sxc5 Tfc8=) 15 - Tfc8 16 b4 Sc6 17 Dxd5 Dxd5 18 cxd5 Sxb4 19 Sb7 (Truer Sd6) Tcb8! 20 Sd6 Ld3 21 Tf6! Td8= / 15 - Tfc8 16 Tf6 d4 17 Da5 Le6 18 Tac1 Sg5 19 Sg5 Sf4 Mulig var 19 - Sf8 med planen Sd7. Hvis 20 Se4, så 20 - Db6. 20 Dd2 I betraktning kom 20 Se4. 20 - Lf5 21 Se4 Lxf4 da jeg var i ferd med å komme i tidsnød forkastet jeg det tveeggete Db6. 22 Txe4 Se6 23 Tcd1 På det nærliggende 23 Tcel kan det følge 23 - Da6 24 Dc2 d3! 23 - Da6 24 Dc2 Tab8? Det sikreste var 24 - Dxa2. 25 Tel d3! 26 Dc3 d2! 27 Txa2 (27 Dc2 Td8!) d1d+ 28 Tel Td8 med noe bedre spill for svart. 25 Sc1 Db7 Med dobbeltrusseksen 26 - Dxb2 og 26 - d3. 26 Th4

26 - Dxb2 Ser farlig ut, men 26 - h6 27 Sd3 gir svart lite motspill, hvilket er enda farligere i tidsnøden. 27 Dxh7+ Kf8 28 f4? Innledningen til en fase der Mortensen overspiller stillingen. Til remis fører 28 De4 Kg8 29 Dh7+ Kf8 30 De4 osv. Interessant var imidlertid: 28 Te4 Dc2 29 Td1 Tb2 30 Dh8+ Ke7 31 Txe6+ fxe6 32 Dxg7+ Kd6 33 De5+ Kc6 34 Dxe6+ Kb7 35 Dd5+ Kb8 med uklar stilling der hvit nok har de beste sjansene. 28 - g6 29 Tf1 Dc2 30 Sb3 For å sperre b-linjen. På 30 f5 følger 30 - Tb2 31 Tg4 gxf5 med fordel til svart. 30 - Df5 Nå er hvits Dh7 og Th4 heller deplassert. 31 g4 Nok en svekkelse. 31 - De4 32 f5? Bedre var 32 Th3. 32 - De3+ 33 Tf2 Eller 33 Kh1

Sg5! 33 - Sg5 34 Dh6+ Ke7 35 fxe6 Del+? Et tidsnødtrekk. 35 - Th8! vant lett. 36 Kg2 De4+ 37 Kf1? Bedre er 37 Kgl. 37 - Dh1+ 38 Ke2 d3+! 39 Kxd3 Td8+ 40 Kc2 De4+ 41 Kb2 De5+ 42 Kc2 Eller 42 Ka3 Td6! vinner. 42 - Th8 0-1

Her følger "landskampens beste parti", skrev PeSt da følgende parti lå på Nib's skrivebord. Ikke uten en viss rett.

2. bord

Petter Stigar kommenterer

Hvit: Sverre Helm, Norge

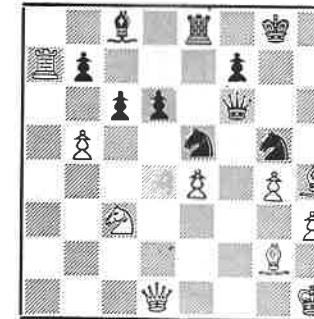
Sort: Jens KristianSEN, Danmark

KONGEINDLEK (Den lange varianten)

1 Sf3 f6 2 c4 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 0-0 5 0-0 d6 6 d4 Sbd7 7 Sc3 e5 8 e4 Te8 9 h3 Med 9 d5 kan hvit forsøke å bevise at tårnet står dårlig på e8, men etter 9 - Sc5 10 Sel a5 har svart likt spill. I en lukket stilling er tempotap av mindre betydning, og i en Benoniformasjon trives løperen bedre på e2 enn på g2. Med teksttrekket forbereder hvit løperutviklingen til e3. 9 - exd4 10 Sxd4 Sc5 11 Tel a5 12 Dc2 Løperen er som sagt tiltrentfeltet e3, og derfor gis e4 ekstra dekning. Skarpere er 12 Tab1!? som forbereder aksjon på dronningfløyen og holder løperen i "reserve". Spiller svart 12 - c6 kan den gå direkte til f4. 12 - a4 Sentrumsbonden er forgiftet. Etter 12 - Sfxe4 13 Sxe4 Lxd4 14 Lg5 Dd7 15 Sf6+ Lxf6 16 Lxf6 er tapet av fianchetoløperen neppe til å bære. 13 Le3 c6 14 b4?! Dette burde vært forberedt med 14 Tab1, og det viser seg snart hvorfor. Forøvrig er 14 Tad1 det allminneligste her, f.eks. 14 - Sfd7 15 Sde2 Da5 - Reshevsky-Bronstein, Zürich 1953. 14 - axb3 e.p. 15 axb3 Txal 16 Txal De7! 17 Ta8! Plutselig er e4 vanskelig å dekke. Hvit kunne forsøkt: A) 17 f3, hvilket gir svart fordel etter 17 - d5 18 cxd5 Sxd5!

B) 17 Tel, som ikke virker etter 17 - Sfxe4 18 Sxc6 bxc6 19 Lxc5 Lxc3 20 Txe4 Le5. Det henger på c5 og svart truer 21 - Lf5. Forsøker hvit istedet 18 Sxe4 Sxe4 19 Lxe4 Dxe4 20 Ld2, følger 20 - Dxel+ 21 Lxel Txel+ 22 Kh2 Lxd4 23 Dd2 Te4 24 f3 Le3 og svart

vinner. 17 - Sfd7 18 b4 Ellers har hvit intet motspill. 18 - Sa6(?) 19 Db3(?) Hvit burde spilt 19 b5 for å provosere frem - c5, f.eks. 19 - Sb4 20 Db3. Svart kan ikke ignorere presset mot c6, 19 - Sc7 20 Ta7 Se5 21 bxc6 bxc6 22 Da4 kan være farlig for ham. Av dette slutter man at svart burde ha spilt 18 - Se6 som hadde frattet hvit denne utligningsmuligheten. 19 - Sc7 20 Ta7 Se6 21 Sde2 Etter 21 Sxe6 Dxe6 er svarts press mot c4 høyst ubehagelig. 21 - h5! Instruktivt. Svart tar sikte på å myke opp hvits kongefløy, og lykkes over all forventing. 22 f4? Svart måtte stoppes med 22 h4. 22 - h4 23 q4 g5! 24 fxe5 24 f5 Sf4 25 Sxf4 gxf4 26 Lxf4 Ld4+ taper direkte, og 26 LF2 Se5 er vondt for hvit. 24 - Sxg5 25 Sd4 Lxd4! 26 Lxd4 Se5 27 Dd1 Sjakk på f3 måtte dekkes på en eller annen måte, og 27 Lxe5 Dxe5 betyr en sikker død. Men hvit kan ikke fortsette kampen med "normale" midler. Etter f.eks. 27 Khl vinner svart med 27 - Dg6 28 Lf1 Sef3. 27 - Sxc4 28 b5 Dd8 29 Khl Hvit forbereder Ld4-f2xh4 og vil ikke utsettes for pinlige sjakker når løperen forlater diagonalen. 29 - Se5 30 Lf2 Sluttspill etter 30 Lxe5 dxe5 31 Dxd8 Txd8 32 bxc6 bxc6 33 Tc7 Le6 34 Txc6 Td3 er selvagt håpløst for hvit. 30 - Df6 31 Lxh4

31 - Lxg4 svart avslutter i den flotte stil. 32 Dd2 32 hxg4 Dh6 33 Del Sgf3 og 32 Lxg5 Dxg5 33 hxg4 Dh6+ 34 Kgl De3+ vinner for svart. 32 - Sef3 33 Lxg5 Sxg5 34 Txh7 34 hxg4 Dh6+ og hvit mister materiellet. 34 - Sf3 35 De3 d5!. Mer effektivt og dekorativt enn f.eks. 35 - Ta8. 36 bxc6 Txe4 Tilskuerne fryder seg. De ser alle matten på al. 37 Df2 37 Dcl De5 -+ 37 - Dxc3 38 hxg4 Dh8+ 0-1

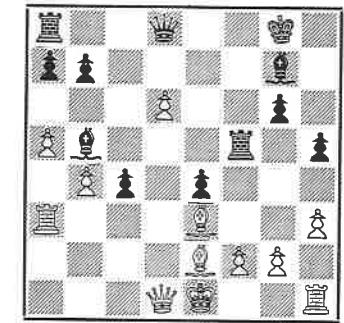
3. bord

Hvit: Ole Jakobsen, Danmark

Sort: Arne Vinje Gulbrandsen, Norge

DRONNINGGAMBIT

1 d4 d5 2 c4 c6 3 Sc3 Sf6 4 e3 g6 5 b4 Lg7 6 Lb2 0-0 7 Sf3 Sbd7 8 cxd5 cxd5 9 Le2 Sb6 10 Sd2 h5 11 h3 Se8 12 a4 Sd6 13 a5 Sbc4 14 Sxc4 dxc4 15 e4 e5 16 d5 Ld7 17 Lc1! På 17 0-0 Dh4! får sort en lovende angrepssetting. 17 - f5 18 exf5 e4 19 Ta3 Txf5 20 Le3 Sb5 21 Sxb5 Lxb5 22 d6

22 - Lb2 23 Ta2 Lc3+ 24 Ld2 Ld4 24 - Td5! 25 Dcl virker bedre for sort 25 0-0 Dxd6 26 Le3 Td8 27 Td2 Td5 28 Txd4 Txd4 29 Lxd4 Dxd4 30 Dcl Kh7 31 Df4 I denne stillingen tilbyr den gode Ole remis. Sort har lenge stått best, men initiativet er i ferd med å forsvinne. I begynnende tidsnød avslår Gulbrandsen! 31 - Kg7 Dette trekket kostet det mestte som var igjen av betenkningstiden. Det var nok et stort vågestykke å spille videre på vinst. I alle fall var 31 - Te8 en bedre mulighet. 32 Td1 Dxd1+ 33 Lxd1 Txd1+ 34 Kh2 a6 35 Dxe4 Td3 36 Dxb7+ Kh6 37 f4 Td7 38 Db8 Kh7 39 De5 Td3 40 f5 gxf5 41 Dxf5+ Kg7 42 Dg5+ Kf7 43 Dxf5+ Ke6 44 h4 Td5 45 Dg6+ Ke5 46 h5 c3 47 h6 Ld3 48 Dg7+ Ke4 49 h7 Th5+ 50 Kg3 Ke3 51 h8D Txh8 52 Dxh8 Kd2 53 Dh6+ Kc2 54 De3 Lb5 55 Kf2 Kb2 56 Dd4 1-0

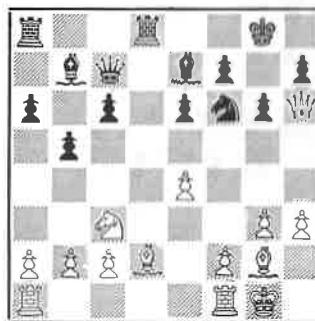
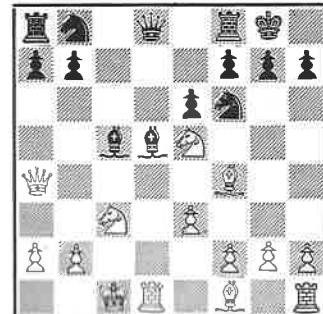
4. bord

Hvit: Ragnar Hoen, Norge

Sort: Gert Iskov, Danmark

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 a6 5 Sc3 Dc7 6 g3 Lb4 7 Ld2 I NM i Kirkenes spilte Hoen 7 Sde2, et trekk som han ikke var helt fornøyd med. 7 - Sc6 8 Sxc6 dxc6 9 Dg4! g6 Lf8?! 10 Dg5 t følge Hoen en liten unøyaktighet. Bedre er 10 h3. 10 - Le7! 11 De3 Sf6 12 h3 b5 13 Lg2 Lb7 14 0-0 0-0 15 Dh6 Tfd8?! Skarpere er 15 - b4! direkte.

16 Lg5! b4 17 Dh4 Poenget, 17 Sa4? Da5 18 b3 Sg4! 19 hxg4 Lxg5 20 Dh3 og sort står meget bra. 17 - bxc3 18 Lxf6 Lxf6 19 Dxf6 cxb2 20 Tab1 c5 21 Txb2 Lc6 22 h4 En annen ide var 22 g4 med planen h4-h5. 22 - h5 23 Tfbl e5 24 c3? Alle tiders mørkatrekk var Hoens spontane kommentar til dette trekket. 24 Kh2! Dd6?! 25 Dxd6 Txd6 26 Tb6 gir hvit en klar sluttspillsfordel. 24 - Td6!
Dette hadde altså ikke vært mulig med kongen på h2. 25 Dg5 Tad8 26 Kh2 Td1 27 Txd1 Txd1 28 Df6 Lb5 29 a4 Lxa4 30 Dxa6 Ld7 31 Lf3 Td6 32 Da8+ Kg7 33 Tb8 Td3 34 Lg2? Tidsnød, bedre er 34 Le2? 34 - Dd6 35 Tg8+ Nøe sleipere virker 35 Th8? 35 - Kf6 36 Dd8+ De7 37 Db6+ Dd6 38 Dd8+ De7 39 Db6+ Dd6 1-1

5. bord

Hvit: Steen Fedder, Danmark

Sort: Svein Johannessen, Norge

MOTTATT DRONNINGGAMBIT

1 d4 d5 2 c4 dxc4 3 Sf3 Sf6 4 Da4+ Ld7 5 Dxc4 Lc6 6 Se5 e6 7 Sc3 Le7 8 Lf4 0-0 9 e3 Ld5 10 Da4 c5 11 dxc5 Lxc5 12 0-0-0

"Gamlefars sjøl, Svein Johannessen var med på skuta som ble plyndret av danskene.

6. bord

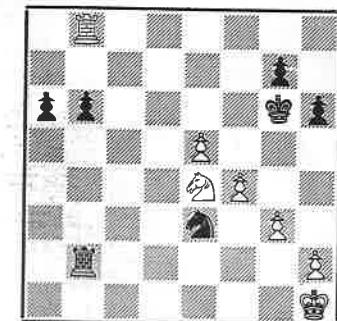
Terje Wibe kommenterer

Hvit: Terje Wibe, Norge

Sort: Svend Hamann, Danmark

SICILIANSK/LUKKET

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d3 Sc6 4 g3 g6 5 Lg2 Lb7 6 0-0 Le7 7 b3 0-0 8 Lb2 d5 9 cxd5 Sxd5 10 Tcl Sa6 11 Dc2 Tc8 12 Tfd1 Lf6 13 Db1 De7 14 Sxd5 Lxd5 15 Lxf6 Dxf6 16 d4 Tfd8 17 Se5 Lxg2 18 Kxg2 Sb4 19 Sf3 cxd4(?) Bedre er 19 - De7 20 Txc8 Txc8 21 Txd4 Sd5 22 e4 Sc3 23 Dd3 h6 24 e5 Df5 25 Dxf5 exf5 26 Td7 Sxa2 27 Sd4 a6 Som en forsterkning til det sorte spillet foreslår Tiller 27 - g6 28 e6 fxe6 29 Sxe6 g5! 28 Sxf5 Tc5 29 f4 Sc1 30 Sd6 Sxb3 31 Td8+ Her virker det naturlige 31 Sxf7 sterkt. 31 - Kh7 32 Sxf7 Kg6 33 Sd6 Sd4 34 Se4 Tc2+ 35 Kf1 Sf5 36 Tb8 Se3+ 37 Ke1 Sg2+ 38 Kf1 Se3+ 39 Kg1 Tg2+ 40 Kh1 Tb2

Her ble partiet avbrutt og det hersket en viss optimisme i den norske leiren. Analysene viste imidlertid at Tiller måtte løpe en stor risiko for å vinne, og partiet ebbet fort ut i remis. 41 h3 Tb4 42 Sd6 Tb1+ 43 Kh2 Tb2+ 44 Kh1 Tb1+ 45 Kh2 ½-½

8. bord

Hvit: Ole Chr. Moen, Norge

Sort: Jacob Øst Hansen, Danmark

SICILIANSK

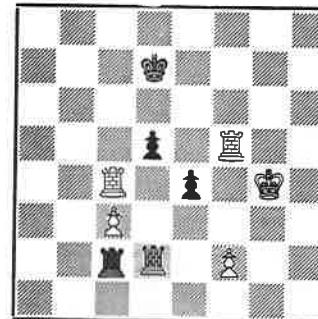
1 e4 c5 2 Sf3 a6 3 g3 Sc6 4 Lg2 Sf6 5 d3 d6 6 0-0 e6 7 Tel Dc7 8 c3 Le7 9 d4 0-0 10 d5 Sa5 11 a4 Sterkere er 11 dxe6 fulgt av 12 e5. 11 - c4 12 Sd4 e5 13 Sf5 Lxf5 14 exf5 Sb3 15 Ta2 Dd7 16 Df3 Sc5 17 Sd2 b5 18 g4 h6 19 h4 Sh7 20 g5 hxg5 21 Se4 Sxe4 22 Txe4 gxh4 23 Lh3 Lf6 24 Dh5 Kh8 25 Tg4 De7 26 Lg2 g5

Fotoglimt fra landskampen: Øverst fra v. Førstebordscopp gjøret Mortensen-Øgaard, Til h. Kristiansen-Heim. Den danske kolonien etter avbruddet søndag, og betenkede nordmenn ved kaffebordet. Jakobsen-Gulbrandsen, Hamann-Johannessen, Nederst til v. Øgaard, Wibe, og til h. Øst Hansen-Moen. Det var dessverre vanskelig å finne et skikkelig landskampbilde av Tiller.

Foto: Øystein Brekke.

27 fxg6 fxg6 28 Txg6 Tg8 29 Le4 Lg5 30 Lxg5 Dxg5+ 31 Dxg5 Sxg5 32 Th6+ Kg7 33 Txh4 Sxe4 34 Txe4 Kf6+ 35 Kf1 Tac8 36 axb5 axb5 37 Ta6 Ta5: 37 - Kf5 38 Th4 Tg6 39 Tb6 Tc5 40 b3 Txd5 41 bxc4 bxc4 42 Txc4 Td1+ 43 Ke2 Tgg1 44 Tb8 Tge1+ 45 Kf3 Td3+ 46 Kg2 Tc1 47 Td8 Tc2 48 Tf8+ Ke6 49 Tf3 Tdd2 50 Kg3 Kd5 51 Tc8 e4 52 Tf5+ Ke6 53 Kg4 Kd7 54 Tc4 55

55 Tc5? i denne stillingen hadde Moen bedre sjanser etter 55 Td4! 55 - Kd6 56 Ta5? tidsnød, 56 Tc8 er bedre. 56 - Txc3 57 Ta8 Kc5 58 Tc8+ Kb4 59 Td8 Kc4 60 Tc8+ Kb3 61 Td8 Tc5 62 Te5 Td3 63 f4 Kc4 64 f5 Kd4 65 Te6 Tc1 66 Kg5 Tg3+ 67 Kf6 Th1 68 Ke7 Th7+ 69 Kd6 Ta3 70 Tc8 Ta6+ 71 Tc6 Taa7 72 Tc8 Ta6+ 73 Tc6 Taa7 74 Tc8 Thd7+ 75 Kc6 Th7 76 Kb6 Tab7+ 77 Ka6 Tb2 78 f6 Tf2 79 Tcc6 e3 80 Kb5 Tb7+ 81 Ka6 Tb1 82 Tb6 Txb6+ 83 Kxb6 e2 84 Kb5 Kd3 85 Kc5 0-1

Dette var siste partiet som ble avsluttet denne kvelden. Turneringssleder Øystein Brekke kunne så "blåse i fløyta". Lagene gikk til pause med dansk ledelse på to poeng. Matchen var i realiteten tapt. Norge gjorde sitt beste andre dag, men danskene bare øket.

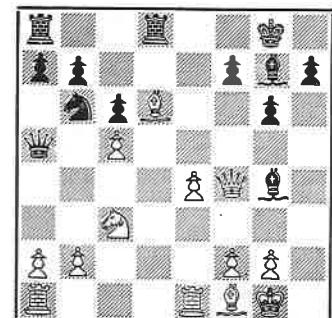
Andre akt

1. bord

Hvit: Leif Øgaard, Norge
Svart: Erling Mortensen, Danmark

KONGEINDISK
1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 Sf3 0-0 6 Le2 e5 7 0-0 Sbd7 8 Tel c6 9 Lfl exd4 10 Sxd4 Sg4 11 h3 11 Sxc6?
Dh4! 12 Se7+ Kh8 13 h3 Sde5 er godt for sort 11 - Db6 12 hxg4 Dxd4 På 12 - Lxd4 kan følge 13 Le3 Lxe3 14 Txe3 Se5 (14 - Dxb2? 15 Tbl Da3 16 Sa4 Dxa2 17 Tb2 og dronninga er fanget) 15 Le2 Le6 16 b3 med nogenlunde like sjanser.
13 Le3 De5 14 Dd2 Sb6 15 Lf4 Da5 16 Lxd6 Td8 17 Df4 Lxg4 18 c5

18 - Txd6 Nærmest tvunget pga. truselen Lc7 19 cxd6 Dh5 20 e5 Sd7 21 f3 Le6 22 g4 Lxe5 23 gxh5 Lxf4 24 hxg6 hxg6 25 Tad1 Kg7 26 Te4 g5 27 b3 Le5 28 Te3 Det virker som svart har overtatt føringen 28 - f5 29 Lc4 Lxc4 30 bxc4 Kf6 31 Se2 Sc5 32 Sd4 Td8 Tar seg god tid. 32 - Lxd6 33 Se6 Te8 er til sorts fordel. 33 Sxc6 eller 33 Sxf5 følger Lf4. Også på 33 Sb3 er Lf4 sterkt. 33 Sb3 Txd6 34 Txd6 Lxd6 35 Te8 Sxb3 36 axb3 g4 37 Kg2 a5 37 - g3 38 Ta8! 38 Ta8 b6 39 Tc8 Ke5 40 Txc6 gxf3+ 41 Kxf3 Lc5 42 Th6 Kd4 43 Th3 Ld6 44 Ke2 Lc5 45 Kf3 Ld6 46 Ke2 Lc5 47 Td3+ Ke4 48 Td7 f4 49 Tf7 Le3 50 Tf6 Lc5 51 Tf7 Le3 52 Tf8 Kd4 53 Tf5

$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$

Kommentarer: Simen Agdestein og SA

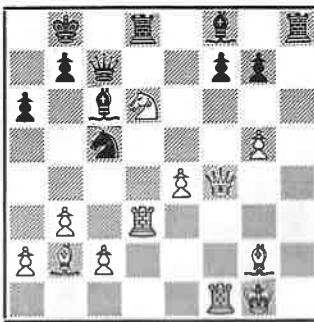
2. bord

Hvit: Jens Kristiansen, Danmark

Sort: Sverre Heim, Norge

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 Sc3 d6 4 d4 cxd4 5 Sxd4 Sf6 6 g4 a6 Mer vanlig er 6 - h6
 7 Lg2 Le7 8 g5 Sfd7 9 h4 Sc6 10 Le3
 Sce5 11 De2 Sb6 12 Td1 Ld7 13 f4 Sec4
 14 Lc1 Dc7 15 b3?! Alt dette er etter
 boka. Her regnes 15 0-0 eller 15 f5
 for bedre. 15 - Sa5 16 Lb2 0-0-0 17
 Td3 Sc6 18 Sxc6 Lxc6 19 0-0 Kb8 20 De3
 h6 21 Se2 hxg5 22 hxg5 e5 23 Sg3 23
 fxe5 dxe5 24 Txf7 Lb5!, etter 24 -
 Lxg5? 25 Df3 beholdet hvit presset.
 23 - Sd7 24 Sf5 exf4 25 Dxf4 Lf8 26
 Sxd6 Sc5

27 Sb5! Ld6 28 Txd6

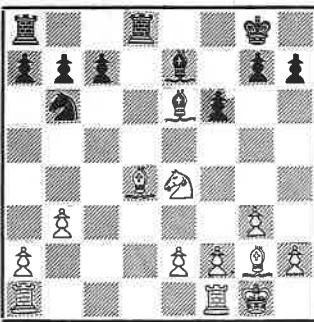
1-0

3. bord

Hvit: Arne Vinje Gulbrandsen, Norge
 Sort: Ole Jakobsen, Danmark

ENGELSK

1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 Sf3 Sc6 4 g3 d5 5
 cxd5 Sxd5 6 d3 Le7 7 Lg2 Sb6 8 0-0 0-0
 9 b3 Le6 10 Lb2 Dd7 11 Se4 f6 12 d4
 exd4 13 Sxd4 Sxd4 14 Dxd4 Dxd4(?) 15
 Lxd4 Tfd8

5. bord

Hvit: Svein Johannessen, Norge
 Sort: Steen Fedder, Danmark

ENGELSK

1 c4 Sf6 2 Sf3 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 0-0 5
 0-0 c5 6 d4 Sc6 7 d5 Sa5 8 Sfd2 a6 9
 Dc2 d6 10 Sc3 Ld7 11 b3 b5 12 Lb2 Tb8
 13 Sd1 Dc7 14 Lc3 Tb7 15 e4 Tfb8 16
 Se3 Sg4 17 Sxg4 Lxg4 18 Lxg7 Kxg7 19
 f4 bxc4 20 bxc4 Tb2 21 Dc3+ f6 22 Tf2
 Ld7

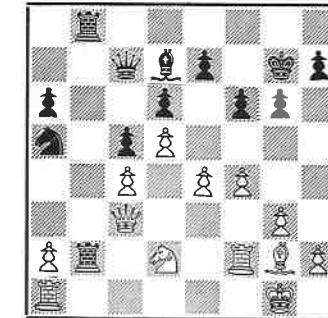
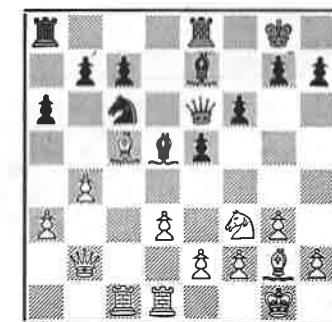
16 Tfd1 Her ville 16 Lc5! gitt hvit en
 liten fordel 16 - Sd7 17 Le3 a5 18
 Tac1 c6 19 Sd6 Lxd6 20 Txd6 Sf8 21
 Txd8 Txd8 22 f4 Ta8 23 Kf2 f5 24 Tc2
 Sd7 25 Ld4 Kf7 26 e4 fxe4 27 Lxe4 Sf6
 ½-½

4. bord

Hvit: Gert Iskov, Danmark
 Sort: Ragnar Hoen, Norge

ENGELSK

1 g3 e5 2 c4 Sf6 3 Lg2 d5 4 cxd5 Sxd5
 5 Sc3 Sb6 6 Sf3 Sc6 7 d3 Le7 8 a3 0-0
 9 0-0 Le6 10 b4 f6 11 Le3 Sd5 12 Sxd5
 Lxd5 13 Tc1 a6 14 Dc2 Dd7 15 Db2 Tfe8
 16 Tfd1 De6 17 Lc5

23 e5?! Kanskje var dette for tidlig,
 23 h3 med ideen g4 er tålmodigere.
 23 - Lf5 24 exf6+ exf6 25 Tc1 Dd8 26
 Se4 Txf2 27 Sxf2 Tb4 28 Lf1 h5 29 Tel
 Tbl 30 Txbl Lxbl 31 a3 ½-½
 Den hvite fordelen er minimal, så det
 er lite å si på sluttresultatet.

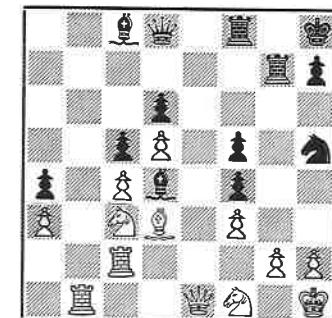
6. bord

Simen Agdestein kommenterer

Hvit: Svend Hamann, Danmark
 Sort: Terje Wibe, Norge

KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 0-0 5
 Le2 d6 6 Sf3 c6 7 0-0 Sbd7 8 Dc2 e5 9
 d5 a5 10 Le3 Dc7 10 - Sg4 er også
 interessant. 11 Sd2 b6 Spillbart er
 Se8 etterfulgt av f5. 11 - b6 er det
 mest konsekvente når svart har spilt
 Dc7. Hvis hvit nå tar på c6 vil svart
 få trykk mot c4. 12 Tfc1 La6 13 Dd1 c5
 14 Sb5 Db8 15 Ld3 Se8 Garderer d6 og
 forbereder f5 16 Dc2 Sdf6 17 f3 Sh5 18
 a3 Dd8 19 b4 Lc8 20 bxa5 bxa5 21 Tab1
 f5 22 Sc3 Sf4 23 Lxf4? Bedre er nok 23
 Lf1, men etter 23 - Lh6 har sort fort-
 satt bra spill. 23 - exf4 24 exf5 Ld4+
 25 Kh1 gxf5! Tar kontroll over feltet
 e4 og det åpner samtidig g-linjen.
 26 Sf1 Dh4 27 Dd2 Sg7 28 Se2 Le5 29
 Kg1 Sh5 30 Del Df6 31 Tc2 Kh8 32 Tb5
 Dd8 33 Sd2 Ld7 34 Tb7 Lc8 35 Tb5 Det
 er ofte smart å ta en trekkjeng-
 tagelse, bare for å vise hvor maktes-
 løs motstanderen din er. 35 - a4 36
 Tbl Ta7 37 Sf1 Tag7 38 Sc3 Ld4+ 39 Kh1

39 - Sg3+? Muligens er 39 - Ld7 bedre
 og forberede offeret litt. Hvit har jo
 omtrent ikke noe motspill. 40 Sxg3
 fxg3 41 h3 Her en plass ble det tatt
 hengeparti. Hamann hadde tenkt å gi
 opp, men ble overtalt av de danske
 lederne til å spille videre! Red. 41 -
 f4 42 Lf1! Lf5 43 Se4 Tfg8 44 Te2 Tg6
 45 Tb7 Th6 46 Tf7 Th5 47 Td2 Lxe4 48
 Dxe4 Te8 49 Dxf4 Le5 50 Dg4 Tg5 51 Dh4
 Tg7 52 Dh5 Tap på tid. 1-0
 Wibe "sovnet" i tidsnøden. Det er
 klart at sort har fordelt fremdeles på
 grunn av de stadige mattruslene.

7. bord

Bjørn Tiller kommenterer

Hvit: Bjørn Tiller, Norge

Sort: Bjarke Kristensen, Danmark

DRONNINGGAMBIT/SLAVISK

1 c4 c6 2 Sc3 d5 3 d4 Sf6 4 Sf3 dxc4 5
 a4 Lg4 Dette er første og eneste gang
 jeg har spilt Slavisk i turnering. Et-
 ter 5 - Lg4 tror jeg knapt jeg har
 spilt varianten i "lyn" heller. Jeg
 brukte derfor mye tid på de første
 trekkene. Det jeg hadde regnet med var
 5 - Lf5 som Smyslov nylig vant et pent
 parti mot Portisch i. 6 Se5 Lh5 7 f3
 e6 Skal være en teoretisk feil, men
 det visste jeg heldigvis ikke! Gjen-
 drivelsen skal være 8 g4 Lg6 9 h4 h6
 10 Sxg6 og sorts bondestruktur ødelegges.
 Men 8 g4 Sd5 9 gxh5 Dh4+ 10 Kd2
 Dxd4+ er godt for sort. Hvit må derfor
 spille 9 h4 f6 10 Sxc4 Lf7 med kompli-
 sert spill. 8 e4 Lb4 Truer Sxe4 9 g4
 9 Le2 er et solid, men ikke fullt så
 skarpt alternativ. 9 - Lg6 9 - Sxe4 10
 fxe4 Dh4+ 11 Kd2 Df2+ 12 De2 Dxd4+ 13 Kc2
 Dxe5 14 gxh5 og hvit beholdet meroffi-
 seren. 10 Lxc4 Sfd7 10 - Lxe4 11 fxe4

(11 g5? Sd5! er godt for sort) 11 - Sxe4 12 0-0 Sxc3 13 bxc3 Lxc3 14 Sxf7 Dxd4+ 15 Dxd4 Lxd4+ 16 Kg2 Tf8 17 Sd6+ Ke7 18 Txf8 Lxal 19 Tf1 Kxd6 20 La3+ fulgt av Txal med offiser over, men dette så jeg ikke under partiet. 11 Sxg6 hxg6 12 0-0 Dc7?! Her blir dronningen etterhvert stående avskåret fra kongefløyen. Bedre var kanskje 12 - Dh4. Da hadde jeg spilt 13 De2 og eventuelt Lf4-g3. 13 De2 Sf6?! 13 - a5 er kanskje bedre. 14 g5! Sh5?! Her blir springeren stående resten av partiet. 15 f4 Sd7 16 Le3 0-0-0 16 - c5 17 d5. 17 Sa2 Le7 18 b4! f6 Det er vanskelig å finne andre trekk for sort. Dette gir i alle fall "svindlersjanser".

19 e5! På 19 Lxe6 fxg5 20 fxg5 Sg3 21 hxg3 Dxg3+ 22 Dg2 Dxe3+ slipper sort til grøtfatet, og den deplasserte Sh5 blir i denne varianten formidabel. Etter 19 e5 som Kristensen forøvrig hadde oversettet, blir dronningen sperret av fra kongefløyen, og Sh5 står fremdeles dårlig. 19 - Kb8 20 Lxe6 Ka8 20 - fxe5 21 dxe5 Sxe5 22 fxe5 Dxe5 er her helt feil pga. 23 Lxa7+ fulgt av Dxe5. Derfor det forberedende Ka8. 21 Lf7 Sf8 21 - fxe5 22 dxe5 Sxe5 23 fxe5 Dxe5 24 Tael og 24 - Sg3 25 hxg3 Dxg3+ 26 Dg2 går ikke for sort. 22 b5! c5 23 Tacl Dd7?! Nå får hvit 2 fribønner, men det er vanskelig å finne fornuftige trekk. 24 d5 fxe5 25 fxe5 Dh3 Et siste forsøk. Nå truer Sg3, men hvit har en liten trekantmanøver tilgjengelig. 26 Df3 Dh4 27 Df2 Dh3 28 Tc4 28 d6 Txd6 29 exd6 Lxd6 og sort får et kraftig (kanskje for kraftig) angrep for treklossen på d8. 28 - Sh7(?) Taper direkte, men hvit truer bl.a. Dg2, med valg mellom og håbolst sluttspill eller offiserstap etter d6. 29 Le6 1-0 29 - Sxg5 30 Lxg5 Db3(d3) 31 Tc3 fuitg av Lxe7 gir hvit to offiserer over.

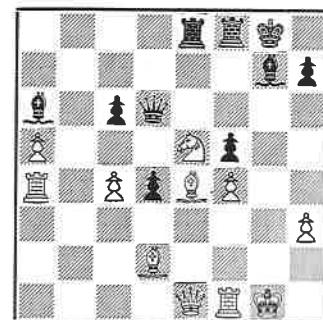
8. bord

Hvit: Jacob Øst Hansen, Danmark
Sort: Ole Chr. Moen, Norge

ENGELSK

1 g3 Sf6 2 Lg2 g6 3 c4 Lg7 4 Sc3 d6 5 e4 c6 6 Sge2 a6 7 0-0 0-0 på 7 - b5 følger 8 cxb5 axb5 9 e5. 8 a4 a5 9 h3 Sa6 Bondestillingen på dronningfløyen er den samme, med ombyttede farger som forekommer i en variant i Siciliansk. Det kan være en fordel at bonden står på e7 og ikke på e5. 10 d3 Sd7! 11 f4 følger nå - f5! 11 f4 er vel likevel det beste. 11 Le3 Sb4 12 Scl e5 13 S3a2 Sa6 Sort kunne trygt latt springeren stå på b4. Jeg var engstelig for at b4-bonden skulle bli svak. 14 Sb3 Sdc5 15 Sac1 f5 16 Dd2 Df6 Dette trekket er vel ikke dårligere enn 16 - Se6, som kunne vært spilt både dette og forrige trekk. Sort har klar fordel, det er derfor ingen grunn til å innlate seg på de uklare forviklinger etter 16 - f4?! 17 exf5 gxf5 18 f4 Sf6 19 Tbl exf4 20 gxf4 Sac5 21 Sxa5 Sxa4 22 b4 22 Sxc6 går nesten. 22 - Sc3 23 Tb3 d5 Fastholder fordelen. 24 Df2 d4 25 Ld2 Sc5 26 Ta3 26 Tb2 er en annen mulighet. 26 - Sc5-e4 Poenget. 27 dx4 Sxe4 28 Del b6 29 Sd3 bxg5 30 bxa5 La6 31 Se5 Dd6 32 Ta4 Tae8 33

33 - Lxe5?? Her gikk lyset. Etter 33 - fxe4 34 Dxe4 Lxe5 35 fxe5 Txf1+ 36 Kxf1 Txe5 37 Dg4+ Kh8 eller Kf7 går det bedre for Norge. 34 fxe5 Txe5 35 Dg3+ Kh8 36 Txf5 Tg8 37 Lg5 Te6 38 Dxd6 Txd6 39 Kf2 Te8 40 Ld3 1-0 Kommentarer: Ole Chr. Moen.

Savner De en sjakk-partner?

Sjakk-computeren er den perfekte partner, som ALLTID vil spille når DU vil spille

For såvel nybegynnere som mesterspillere er problemet ofte å finne en passende sjakk-partner. Det er selvfølgelig ikke alltid like lett, så derfor har sjakk-computeren gått sin seiersgang over hele verden. Kvinner og menn i alle aldre har nå fått en trofast medspiller som gir glede og inspirasjon til alle som setter pris på et parti sjakk. Sjakk-computeren spiller korrekt sjakk, og godtar ikke ulovlige trekk. Den spiller både sort og hvit, løser sjakkoppgaver, samt spiller korrespondanse-sjakk. Den kan til og med gi undervisning i sjakkspillet finesser, og blir dessuten ikke sur om den taper!

(28 x 33 cm)

SENSORY CHESS CHALLENGER 8

Dette er verdens suverene bestselger, førdi den spiller god sjakk på 8 forskjellige vanskelighetsnivåer, og har en rimelig pris. Betjeningen er meget enkel, hvilket gjør ethvert parti til en fornøyelse. Trekkene utføres kun ved å pressse brikkene mot feltet den står på, og mot feltet den skal flyttes til. Computerens mottrekk indikeres ved at 2 små lys tennes på feltene som angir svartrekket. Sensory 8 kan også brukes på batteridrift, hvilket gjør den til en ypperlig reisekamerat både i arbeid og fritid. Leveres med transformator, magnetiske brikker og solid attache-koffert.

Kr. 1750,-

CHAMPION SENSORY CHALLENGER

I tillegg til imponerende spillestyrke, offisiell USCF rating 1771, så har Champion en rekke finesser. Den kan f.eks. snakke, ved at den opplyser om hvilket trekk som utføres, samt hvilken brikke som flyttes. Den tenker også på sitt neste trekk mens motparten er i trekket, hvilket betyr at den spiller mye raskere enn de tidligere computrene. Automatisk ur for begge spillere viser både trekktid og totaltid. Innebygget er 64 valgfrie åpningsvarianter, foruten at 64 berømte partier fra tidligere verdensmestre er lagret i computerens hukommelse. Den har 8 faste spilleinnivåer, med en svartid fra 5 sekunder til 6 minutter pr. trekk. Dessuten egne nivåer for turneringspill, hurtigsjakk, matt-oppgaver og korrespondanse-sjakk. På samtlige nivåer kan "tenkingen" avbrytes, slik at den svarer momentant. De kan også til enhver tid se hvilket trekk computeren foreløpig anser som det beste, foruten at den viser hvor mange halvtrekk den ser fremover i spillet. Ønsker De å forsøke forskjellige varianter under spillet kan De gå inn til 39 halvtrekk tilbake. En automatisk skriver kan også tilkoples, slik at alle trekk blir notert, samt at et grafisk bilde av stillingen til enhver tid kan nedtegnes. (Kr. 1290,-)

Leveres med transformator og magnetiske brikker.

Kr. 2970,-

MINI SENSORY CHALLENGER

Dette er en usædvanlig rimelig og hendig liten sjakk-computer, og den spiller like godt på batterier som på nettdrift. Sensory-kontakter på selve brettet gjør at computeren er meget enkel og lett å betjene. Et lett trykk på brikkene som skal flyttes er alt som trengs for å operere computeren. Spesiellagede brikker gjør at den egner seg ypperlig til reiser og fritidsbruk. Den har 3 faste spilleinnivåer, med en svartid fra ca. 10 sekunder til 1/2 minut pr. trekk. Dessuten finnes et 4. nivå hvor De selv bestemmer computerens svartid. Dette nivå brukes også til løsing av matt-oppgaver og korrespondanse-sjakk. Mini Sensory har også tilkoppling for andre spillemoduler etter hvert som de blir utviklet. (Avansert sjakk, Dam, Reversi/Othello o.s.v.)

Leveres med transformator og lokk for låsing av brikkene.

Kr. 630,-

(12 x 22 cm)

10 dagers returret.
2 års garanti etter kjøpsloven.

Tlf. 047/21771

Niels Skorponsgt. 3, 5500 Haugesund

Jeg bestiller herved pr. postoppkrav:
.....stk.....

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr.: ..... Sted: .....

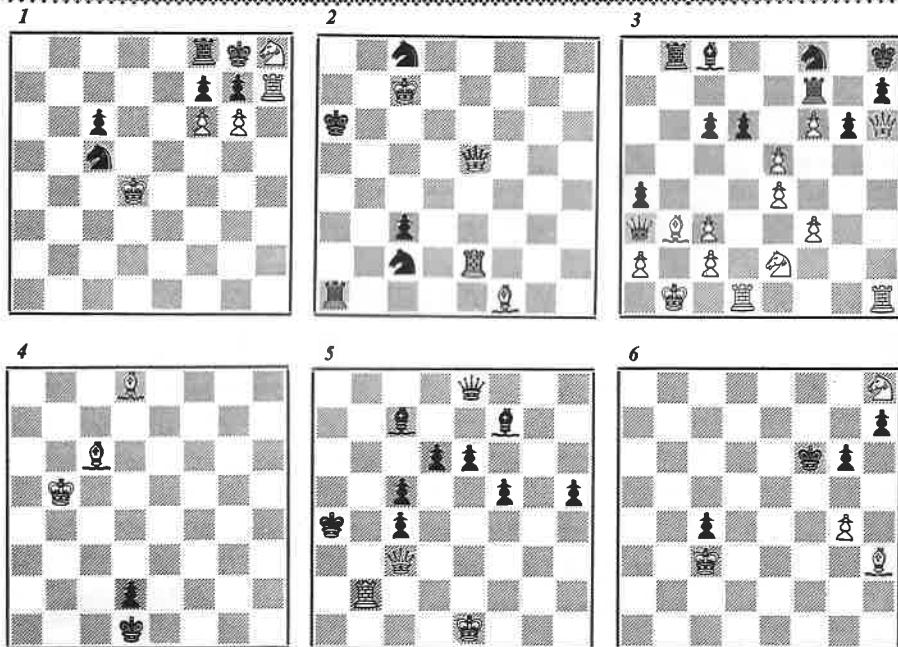

Her er de:

Årets julenøtter

Servert av

Tor Arne Hauge og Nils G. G. van Dijk

NSb vil også i år gi leserne litt ekstra hodebry i julen.

Oppgave 1: Hvit trekker og vinner.
Oppgave 2: Hvit setter matt i 2 trekk.

Oppgave 3: Hvit trekker og vinner.
Oppgave 4: Hvit trekker og vinner.
Oppgave 5: Hvit setter matt i 3 trekk.

Oppgave 6: Hvit trekker og vinner.
Allerede oppgave 1 krever et våkent blikk for forsvarsidéer. Kombinasjonen i oppgave 3 er kanskje lettest denne gang. Finner man ikke ideen i oppgavene 2 og 5, kan

de løses primitivt med å prøve alle muligheter. Oppgave 4 krever nøyaktig analyse, og oppgave 6 er ganske tøff. Etter dette kan man kanskje håpe på premie med 5 rette. Selv om første rekke av oppgaver skulle være løst før julafarten, så garanterer vi at nederste rekke tar det meste av romjula.

Løsninger sendes innen 20. januar 1982 til Norsk Sjakkblad, Boks 9149, Vaterland, Oslo 1.
Tre vinnere får premie i posten.
Lykke til.

Jentesjakk på høyt plan

Odd Birkestrand rapporterer fra Jugoslavia:

Det 5. EM for jenter under 20 år ble arrangert i Vojvodina, Jugoslavia. For første gang med norsk deltagelse. 15 år gamle Trude Birkestrand, Målfjorden, representerte Norge. En turnering med sterkt øst-europeisk dominans. Bare 4 av 15 deltagere kom fra vest-Europa. Vi ble mottatt av en 3 mann sterkt delegasjon på flyplassen i Beograd, og i løpet av den 2 timer lange bilturen til spillestedet begynte det å demre for oss hva vi skulle være med på. En halv time før vi var fremme dukket det opp velkomsttransparenter over veien, i alle veikryss sto det plakater. De siste fem hundre meterne til hotellet i den idylliske landsbyen Panonija sto vimpelene med turneringsemblem og FIDE motto tett i tett på begge sider av veien. Framfor hotellet viste nasjonsflaggene - det er tydelig at dette mesterskapet hadde status.

Tre gode venninner og konkurrenter.
F.v.:Petra Fink, Vest Tyskland, Trude Birkestrand, Norge og Linda Meier, Sveits. Bak står Odd Birkestrand.

Åpningsseremoni og trekning fant sted lørdag formiddag. Det var et kapitel for seg, med velkomsttaler av ordfører og partisepreter, representanter fra FIDE, kunstneriske innslag av høy kvalitet m.m. Rundt fem hundre mennesker var presset inn i kinosalen som også skulde fungere som spillelokale. Pressefotografer og TV-folk knipset og filmet under presentasjon av deltagerne, så en følte seg hensatt til Hollywood! Rammen rundt arrangementet var i det hele ganske overveldende for oss nordboere. Det ble spilt på spesiell bord, og samtlige partier ble vist på demonstrasjonsbrett, med tidsforbruk og det hele. Politivakt i salen sørget for ro og orden. På podiet regjerte FIDE-dommer Ridjicki, og hele 3 leger ivaretok jentenes helsetilstand. Spisekartet var overdådig, men det gikk et par dager før vi fikk menyen oversatt til engelsk. Deltagerne ble vist en oppmerksomhet som om de var verdensstjerner. Blomster og søtsaker på rommene, kelnerne svinsset rundt under turneringen og serverte forfriskninger. Det ble utdelt små og store gaver ved åpningen av hver runde. Høydepunktet i så måte var et skreddersydd kostyme fra et lokal moteirma. Det jugoslaviske nyhetsbyrået Tanjug hadde sin spesialreporter for sjakkstoff til stede under hele turneringen. Han redigerte også den meget imponerende turneringsbulletinen.

Vinneren FIDE mester

Selvsagt hadde vesle Norge lite å stille opp med i denne sammenhengen. For å kunne kjempe i toppen måtte vi nok jukset inn en av våre aller sterkeste juniorer på guttesiden. Her vrømlet det av nasjonale junior- og til og med seniormestre på spinnesiden, bare 5 av jentene var uten internasjonal rating og ble plassert på 1800. Turneringens status ble stadfestet av det faktum at vinneren fikk tittelen FIDE-mester! Øst-europeerne overlot da heller intet til tilfeldighetene -

de fleste jentene hadde IM-ere som sekundanter. De to russerne hadde for sikkerhets skyld fått med seg den ikke ukjente stormester Ajvar Gipslis. Flere av jentene var hel- eller halvprofesjonelle - man regnet et treningsgrunnlag på minimum 3 timer pr. dag som nødvendig for å kunne hevde seg i en konkurranser som denne. Trude's umiddelbare reaksjon var tanken på Finn Kalvik - hun fortalte da også en journalist at hennes målsetning måtte bli å gjøre det noe bedre enn det han presterte i Dublin!

Tross alt - sportslig sett hadde Trude stort utbytte av deltagelsen. For første gang fikk hun oppleve å spille med full betenkningstid - 2½ time på 40 trekk, og fikk dermed fordype seg i stillingene på en for henne ny måte. Hun spilte da også opp gode stillinger i mange partier, men gjennomføringen svikket. En smule oppsikt vakte det da en av tilskuerne sprang for å hente Gipslis og fortalte ham at Norge sto svært godt mot en av disiplene hans. At stormesteren ble vettskremt er mildt sagt - men dessverre - Trude fant ikke fortsettelsen, og sensasjonen uteble. Vel, vi slapp å returnere helt tomhendt. Trude kjempet seg til remis mot 2 av de sterke øst-europeerne - Zuzane Polgar fra Ungarn som bare tapte ett parti og sluttet på 5.plass - og mot Smaranda Boiku fra Romania som endte opp som nr.6. I begge tilfeller måtte hun slite i 7-8 timer - alle måtte prøve å slå Norge! Opplevelsesrike uker ble det i alle fall - både på og utenfor brettet. Vi fikk et glimt inn i en sjakkverden vi bare ante eksistensen av, og lærte at avstanden fram til øst-europeerne er enorm. Samtlige Vest-europeere endte opp på plassene 11 - 15, en klar illustrasjon av nivåforskjellen. Vi har en lang vei å gå, men avstanden kan nok kortes ned, dersom vi har utøvere som er villige til å satse tid og krefter - og, ikke minst, en organisasjon som vil være med på å legge forholdene til rette.

Jose H. Polo kommenterer

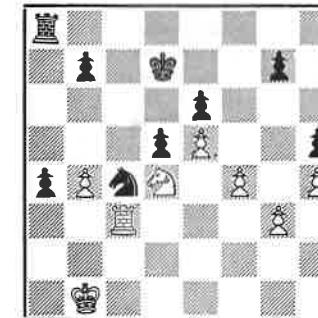
Vi tar med en snakebit fra turneringen, der Norge spiller hvit mot Ungarn. Det 12 år gamle vidunderbarnet Zuzana Polgar var turneringens yngste deltager, men kanskje den mest teori sterke av samtlige! Hun har et privat bibliotek på 1200 bind sjakk litteratur og blir spesielt trent av to ungarske IM-ere. 4½ år gammel ble Zuzana Budapestmester for jenter under 10 år - samme år oppnådde hun kategorien mester spiller blandt kvinner. I dag har hun denne titelen også bland menn, som den yngste i verden. For en tid siden ble VM for jenter under 16 år avviklet i England. 12 åringen gikk like godt helt til topps!

Hvit: Trude Birkstrand, Norge
Sort: Zuzana Polgar, Ungarn

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 e5 c5 4 c3 Sc6 5 Sf3 Db6 6 Le2 Vanligere er 6 a3, men partivarianten var grundig forberedt, på bakgrunn av bulletinen. 6 - cxd4 7 cxd4 Sqe7 8 Sa3 Sf5 9 Sc2 Le7 10 0-0 Ld7 Det fristende 10 - f6 går ikke pga. 11 g4! Sh6 12 exf6 med trusselen 13 g5. 11 a3(?) 11 Tbl var mer riktig. 11 - a5 12 Tbl Tc8? Her virker 12 - a4! sterkere, med ideen Sc6-a4-b3. 13 Dd3?! Alle forberedelser er gjort, så hvorfor ikke 13 b4! direkte? Svart kan ikke ta imot "offeret", f.eks. 13 - axb4 14 axb4 Lxb4 15 Sxb4 Sxb4 16 La3, med offisersgevinst. 13 - a4 14 b4 Ld8 15 Lb2? Hvit spiller åpenbart på å holde skansene. Med 15 Ld2 kunne Trude ta initiativet. En annen mulighet er da 15 - Sa7 16 b5! Tc4 17 Se3 Sxe3 18 Dxe3 Tc8 19 Tb4! 15 - 0-0 16 Se3 Sf7 17 Sg4! Truer bl.a. pågang med h-bonden og hindrer svart i å gjennomføre det befriende 17 - f5 17 - Sg6 18 g3 svart truet det ubehagelige 18 - Sf4 18 - Sa7!? En manøver for å bytte av hvits gode løper mot svarts dårlige. Det kostet imidlertid litt tid som hvit burde kunne utnytte. 19 Tbcl Le7 20 h4! Truer videre pågang som vil rive opp svarts kongestilling. Det dukker opp muligheter på kongefløyen. 20 - h5? Svart vil dempe opp for hvits fremmarsj, men pådrar seg en stygg svekkelse i kongestillingen. Det var bedre å fortsette planen med 20 - Lb5! 21 Dd2 Lxe2 22 Dxe2 Db5 etc. 21 Se3 Lb5 22 Dd2 Lxe2 23 Dxe2 Db5 24 Dxb5?

Etter damebytte får svart fullstendig herredømme på dronningfløyen, og hvits initiativ på kongefløyen svinner hen. Bedre var 24 Dd1!, som sikter mot svekkelsen h5. 24 - Sxb5 25 Sd2 En annen mulighet var 25 Tf1d som forbereder manøveren Sf3-el-d3-c5. 25 - f6 26 f4 fxe5 27 dx5?! Gir svart en farlig fribonde i d-linjen. 27 fxe5 er muligens bedre. 27 - Txc1 28 Txc1 Ld8 Svart omgrupperer for å få liv i Sg6. 29 Kf1 Ikke 29 Tc5 Lb6. 29 - Lb6 30 Ke2 Se7 31 Sf3! Truer Sg5. 31 - Sc6 31 - d4? 32 Sc4 er godt for hvit. 32 Kd3 Te8 33 Tc2 Kf8 34 Sg5?! Hvis hvit fortsetter å vente med f.eks. 34 Tcl, er det vanskelig å se hvordan svart skal kunne trenge gjennom. 34 - Scd4 35 Lxd4 Lxd4 Nå begynner det å bli vanskelig med forsvarer av ba3. Trude gir bonden, men får til gjengjeld aktivisert offiserene sine. 36 Sf3 Lxe3 37 Kxe3 Sxa3 38 Tc3 Sc4+ 39 Kd3! Holder feltet d4 åpent for springeren. 39 - Ta8 40 Sd4 Hvit har nå kontroll med svarts fribønder. 40 - Ke7 41 Kc2 Kd7 42 Kb1

Her ble det tatt hengeparti, og analyser sammen med den jugoslaviske FIDE-mester Orlov viste at Trude Kanskje kunne holde partiet. 42 - Sd2+ 43 Ka2 g6(!) Et fint trekk som ikke var tatt med i analysene. I stedet hadde man regnet på 43 - Se4 44 Tc2, hvoretter 44 - Sxg3 ikke går pga. 45 Tg2 fulgt av Txg7 44 Tc2 Se4 45 Se2 På dette tidspunkt var spillesalen i kok, Trude holdt på å klare en sensasjonell remis mot den sterke ungarske jenta! 45 - Tc8 Det var få som skjønte hvorfor svart ville ha tårnbytte. Saret er nok enkelt, ingen andre trekk gir særlig håp om gevinst! Varianten 45 - b5 46 Sd4! Tb8 47 Tc6! gir heller vinstmuligheter andre veien. 46 Txc8

Kxc8 47 Ka3! Det mest nøyaktige 47 - b5 48 Sd4 Sxg3 49 Sxb5! 49 Sxe6 Se2! gir svart nytt håp 49 - Sf5? Det begynner å bli smått med vinstvarianter, men 49 - Se2 var likevel et bedre forsøk. 50 Sd6+! Kc7 51 Sxf5 gxf5 52 Kxa4 Kb6 53 b5 d4 54 Kb4 d3 55 Kc3 d2 56 Kxd2 Kxb5 Publikum holder pusten... 57 Kd3! Og hvit tar opposisjonen! Etter 57 Kc3? Kc5! får svart opposisjonen og vinner. Nøyaktig til det sisteste? 57 - Kc5 58 Kc3 Kd5 59 Kd3 Kc5 60 Kc3 Kb5 61 Kb3 ½-½ Sensasjonen er et faktum, svart må nøyse seg med et halvpoeng. Men for Trude var det nok en hel seier!

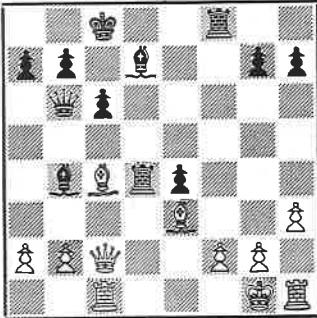
Solid med storslegga

Stein Sollid kommenterer:

I forrige nummer av NSb leste vi om Øgaards stormesternapp på Gausdal. I den samme turneringen laget Stein Sollid en kjempesensasjon da han i 8.runde nedla stormester Rantanen fra Finland. Partiet er usedvanlig friskt og sikret en kalddusj for den gode finnen.

Hvit: Yrjö Rantanen, Finland
Sort: Stein Sollid, OSS
SPANSK Jänischgambit
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 f5?! Red. siterer Knut Bøckman i Morgenbladet: Et av Sollids yndlingsvåpen, som han bl.a. har brukt mot undertegnede i et utall av lynpartier. Den såkalte Jänischgambit, en skarp fortsettelse som skriver seg fra forrige århundre, mens Sollid selv er fra slutten av 1940-årene. Vi synes det er et tegn på sjakkultur når man har sans for slike gamle og tradisjonsrike varianter. Systemet går under navnet Schliemann varianten. Selv svarer vi ofte 4 d3. 4 Sc3 fxe4 Tom Wedberg spiller her 4 - Sd4 og nedspilte ved en anledning Hübler, men tapte tilslutt. 5 Sxe4 d5 6 Sxe5! dxe4 7 Sxc6 Dd5 Den gamle varianten. Det trekket som spilles mest i dag derimot, 7 - Dg5, er egentlig ikke mer standhaftig fra et teoretisk synspunkt etter fortsettelsen 8 De2 Sf6 9 f4! Svart kan også daske til springeren på c6 og beholde to lette for tårn, men blir stående utsatt etter 7 - bxc6 8 Lxc6+ Ld7 9 Dh5+ Ke7 10 De5+ Le6 11 Lxa8 Dxa8 12 Dxc7+ 8 c4! Dd6 9 c5?! Å nei! Du skulle nok heller

spilt hovedvarianten, og partiet kunne fått et ganske annet forløp. (Typisk etterpåklokskap) Det er nemlig ikke funnet holdbare fortsettelser for svart mot hvits beste spill: 9 Sxa7+ Ld7 10 Lxd7+ Dxd7 11 Dh5+ g6 12 De5+ Kf7 13 Sb5 c6 14 Dd4! De7 15 Sc3 (Bedre er sannsynligvis 15 Dxh8 Sf6 16 b3!, det er heldigvis aldri noen som har spilt dette mot meg) 15 - Sf6 16 0-0 Lg7 17 f3! Selv i denne for svart håpløse varianten, har jeg spilt remis mot Hakki og slått en annen. Dette illustrerer hvilken fordel det er å kjenne en variant godt, også når motstanderen spiller den teoretiske "gjendriveisen". 9 - Dxc5 10 Da4 Sf6 11 d4 Db6! Et forslagstrek i Encyklopedien, disse lure trekkene som i blant står nevnt helt til slutt med !? etter seg. 12 Se5+ c6 13 Lc4 Lb4+ 14 Kf1? "Honey, I forgot to duck", for å siterer Ronald Reagan. Her skulle han heller krøpet i skjul på e2 slik som i partiet Nils Åke Malmdin-Söllid 1979, og stillingen er ganske lik. 14 - Tf8! Angrep mot f2 15 Le3 Sg4 16 Sxg4 Lxg4 17 Tc1 0-0-0 18 Kgl Txd4! 19 h3 Hvis hvit tar kvalitetten, skjer: 19 Lxd4 Dxd4 20 Dc2 Ld2 (eller den flotte varianten Böckman angir 20 - Txf2 21 Dxf2 e3 22 Dg3 e2+ 23 Df2 Dd1+ 24 Txdl exd1D+ 25 Lf1 Dd6!, truer Lc5). 19 - Ld7 20 Dc2 Om 20 Lxd4 Dxd4 21 Dxb4 Dxf2+ 22 Kh2 Tf3! med trusselen Txh3 Matt.

20 - Ld2 !! 21 Lxd4 Om 21 Lxd2, følger Txf2 og etter 21 Dxd2 får han et tapt sluttspill. 21 - Dxd4 22 Tf1 e3! 23 fxe3 Dxe3+ 24 Kh2 Tf2! Truer igjen sjakk på h3, denne gangen med dronningen, altså: 25 Txf2 Dxf2 26 Tc1 Df4+ 27 g3 Df2+ 28 Kh1 Lf5 29 Le6+ Lxe6 30 De4 Kd7 0-1

Dag Sødtholt kommenterer:

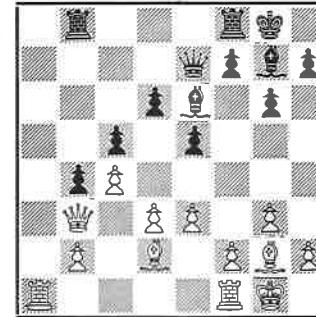
Spilt i VM for ungdomslag.
Graz Østerrike 1981.

Hvit: A.S. Kural, Tyrkia
Sort: Dag H. Sødtholt Norge

ENGELSK

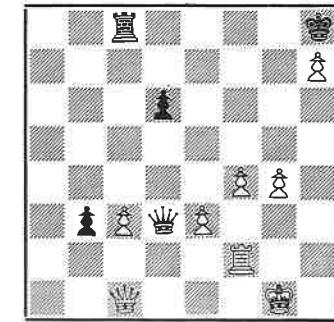
1 c4 c5 2 Sf3 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 Sc6 5 Sc3 e5 6 d3 Sge7 7 0-0 0-0 8 Sel d6 9 Sc2 Tb8?! Det riktige er 9 - Le6! 10 Se3 (hindrer 10 - d5) a6 med ekspansjon på damefløyen, eller 10 - Dd7 med ideen Tac8 og f5 for å satse på kongeangrep a la partiet Uhlmann-Radulov, Leningrad 1973. Etter tekstrekket får svart problemet fordi Sc2 støtter opp om b4. 10 a3 a5 10 - a6? 11 Tbl b5 12 cxb5 axb5 13 b4 cxb4 14 Sxb4! og b5 er svak. 11 Tbl Le6 12 Sd5? 12 b4! axb4 13 axb4 Sxb4 (13 - b6 14 b5 Sd4 15 Se3 og hvit har kontroll over d5, får a-linja og kan angripe svakheten på b6) 14 Sxb4 cxb4 15 Txb4 d5 16 cxd5 Sxd5 17 Sxd5 Lxd5 18 Lxd5 Dxd5. Hvit står noe bedre (punktet b7), men svart har aktive brikker og absolutt motsjanser. Svarts remisplan er å bytte e5 mot d3, deretter kan han gi bonden på b7. Benkø har i "Chess life" vist at tårrnsluttspill med 4 mot 3 bønder på samme fløy er remis når den underlegne part får stilt seg opp med Bf7-g6-h5. 12 - b5! 13 Sce3 Sd4!?. 13 - b4!?. 14 Sxe7+ Dxe7 15 Sd5 Dd8? Overdrevne forsiktighet fikk meg til å gardere a5. Det naturlige 15 - Dd7 er best. Hvis (15 - Dd8) 16 Ld2? bxc4! 15 dxc4 Lf5 16 e4 Le6 og svart står best. 16 e3 Sf5 17 Ld2?!. 17 cxb5! Txb5 18 Da4 Db8 (Med dama på d7 kunne svart rolig spilt 18 - Tfb8) 19 Ld2 (19 Sc7?!. Tb3 20 Sxe6 fxe6 21 Dxa5 Txd3 og svarts bondesentrum ser truende ut) 19 - Lxd5 (19 - Txb2 20 Txb2 Dxb2 21 Lxa5 er godt for hvit) 20 Lxd5 Se7 21 La2!

Txb2 22 Lxa5 d5 23 Lc7! Db7 24 Ld6 og hvit vinner materiell. Hvis 22 - Txb1 23 Txb1 Da8 24 Db5 og løperparet vil gjøre livet surt for svart. 17 - b4? 17 - Se7 18 Sxe7+ Dxe7 og svart har minst likt spill. 18 axb4 axb4 19 Db3 Se7 20 Sxe7+ Dxe7 21 Tal

21 - f5?! Hvit har kontroll over a8 og kan trenge inn via a-linja, men det ser ut til at svart kan holde stillingen etter 21 - Dd7 22 Ta6 Tfd8!, f.eks. 23 e4! (23 Tf1? d5 med kraftig motspill) 23 - Db7 24 Tf1 Ta8 25 Da4 Txa6 26 Dxa6 Dxa6 27 Txa6 med liten fordel, men det virker som om svart kan utligne med manøveren h5, Kh7, Lh6. 22 Ta5? Hvit aner fred og ingen fare. 22 Ta6! som angriper d6 er sterke f. eks. 22 - Df7 23 Txd6 e4 24 Tf1 med poenget 24 - exd3 25 Txe6! Svart må forsøke 22 - Tpd8 og kan kanskje ha noe taktisk grums. 22 - e4! 23 dxe4 fxe4 24 Lxe4 Df7 25 Ld5 25 Ld3 Lh3 25 - Lxd5 26 cxd5 Df3! 27 Ta7 Hvit har havnet i en posisjonell skrustikk. Han må passe på b2, d5 og f2. 27 Ta6 De2! vinner materiell. Nå hadde 27 - Tf5 vunnet bonden tilbake med overlegen stilling. Beruset av den plutselige medgangen trakk jeg imidlertid 27 - De2? 28 Dc2! 28 Dd1 Txf2! 28 - Le5? Svart har mistet tråden. Det planlagte 28 - b3 strandet på Txf7+ og Lc3+. Best var å gjenopprette trykket med 28 - Df3 29 e4 Ld4! Trusselen å etablere fribonde med c4-c3 samt presset mot e4 og f2 ser avgjørende ut, f.eks. 30 Lh6 Tfe8 31 Tel c4 32 Tc7 b3 og det faller på e4. 29 f4 Lf6 30 Tf2! Db5 31 h4 Ta8 32 Txa8 Txa8 33 h5 b3! 33 - Tal+ 34 Kg2 c4 35 De4 med avgjørende fordel. Med tåret på sisteraden kan De4 møtes med Te8 34 Dbl c4 35 hxg6 Dxd5 36 gxh7+ Kh8 37 Dcl? Hvit var her i sterkt tidsnød. 37 e4 var kritisk: A) 37 - Dd3

38 Dxd3 cxd3 39 e5! (39 Lc3 Tal+ 40 Kq2 Lxc3 41 bxc3 Ta2+) dxe5 40 Lc3 med klar fordel. B) 37 - Dd4 38 Lc3 Dxc3 39 bxc3 Lxc3 40 Tb2! Lxb2 41 Dxb2+ Kxh7 42 Dc3 med vinnende fordel. C) 37 - Dc6 38 e5 Ta7 39 Dg6! Lg7 40 Tf1 og hvit kan angripe i ro og mak. Men ikke 39 exf6 Txh7 40 Tg2 (40 Dxh7=, 40 Tf1? Th1+ 41 Kf2 Th2+ 42 Ke3 Dc5+ 43 Kf3 Dd5+ 44 De4 Dh5+ 45 Ke3 Te2+ og svart vinner) 40 - Dc5+ 41 Tf2 Dc6= D) 37 - Dc5 38 e5 dxe5 39 Lc3 og svart er igjen ute å kjøre. Sidén hvit var i tidsnød hadde vel variant B eller C gitt de beste praktiske sjanser. 37 - Dd3 38 Lb4 Te8 39 Ld2 Tb8 40 g4 c3! 41 Lxc3 Lxc3 42 bxc3 Tc8

Hemmig trekk. Alternativet 42 - Tb7 skal ifølge en kollektivanalyse i Brugata SK ende med remis etter 43 Dal. Tekstrekket gir gevinstsjanser pga. fribonden. Det truer 43 - Dxc3 44 Dxc3 Txc3 og bonden går inn. Analysene forløp slik: A) 43 Db2 Txc3! med vinstsjanser. 43 - Dxc3? 44 Kf1! Kxh7 44 Dxc3 Txc3 45 Tb2 Txe3=, 45 - Tc1+ 46 Ke2 og kongen har kommet for nært. B) 43 c4 Txc4! (43 - Dxc4 44 Db2+ Dc3 (44 - Kxh7?? 45 Th2+) 45 Kf1=) 45 Dal+ (45 Db2+ Tc3!) Dc3! 46 Da8+ Tc8 osv. eller 46 Db2 Kxh7 47 Kf1 Dc1+ og vinner. C) 43 Da3! Dxc3 44 Dxd6 b2 45 Dg6 Tb8 (45 - Dc1+ 46 Tf1 Dxe3+ 47 Kg2 De2+ 48 Tf2!! Dxf2+ 49 Kxf2 b1D 50 Df6+ med evig sjakk! 43 f5?! Tyrkerne hadde koncentrert seg om 42 - Tb7. Tekstrekket legger en felle: 43 - Dxc3? 44 Dxc3 Txc3 45 f6! Tc1+ 46 Kg2 Tc2 47 f7 og vinner. 43 - Tc3! 44 Dal Dxe3 45 Da8+ Kxh7 Svart haler drastisk innpå i materiell... 46 Db7+ Kh6 47 Dh1+ Kg5 47 - Dh3? 48 Dxf3 Txf3 49 f6 Kg6 50 f7 b2 f8D! (51f8S+ Kg5=) 51 - b1D 52 Tf1 med avgjørende angrep.

48 Dh5+ Kf6 49 Dg6+ Ke5? Spiller bort vinsten. 49 - Ke7! med kongevandring til b6 gir sannsynligvis avgjørende fordel. Hvit har da ikke flere sjakker og må ta hensyn til svarts mattangrep og fribonde. 50 f6+ strander på 50 - Kd8? 51 f7 Dg3+ 52 Kf1 Tc1+ 53 Ke2 De5+ 54 Kf3 Tc3+ 55 Kg2 Tg3+ 56 Kf1 Da1+ og hvit går matt (Myren). 50 De6+ Kd4 51 Dxd6+ Kc4 52 Dc6+ Kb4 53 Db7+ Ka5 54 Da8+ Kb5 55 Db7+ Kc4 56 Dc6+ Kb4 svart kommer ikke unna sjakkene uten å bytte dame, og da blir hvits f-bonde farlig. $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$

Nordisk mesterskap for ungdomsskolelag:

RISENGA TIL TOPPS

Årets nordiske mesterskap ble arrangert i Skien 16-18. oktober, ledet av den dyktige Fritz Brastein. Mesterskapet var det femte i rekken med fulltallig deltagelse - Finland og Island kom ikke med før i 1977. De fleste regnet Danmark og Island som favoritter til årets mesterskap, men vi hadde et godt håp om en topplassering fra Risenga. Herrene Espen og Simen Agdestein, Håvard Espelin og Jørgen Bjelke utgjorde et sterkt lag. Det andre norske laget fra Øygard ved Sandnesvær var også bra besatt, men topplassering var ikke ventet. I første runde spilte Norge 1 uavgjort med Norge 2 og det samme gjorde Finland - Island. Danmark slo Sverige $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$. Danmark beholdt ledelsen t.o.m. 4. og nest siste runde, riktignok med bare 1 poengs forsprang til Island og Norge 1. Foran siste runde var det i realiteten hele 4 lag som kunne gå av med seieren! Island vant raskt 3-1 over Danmark. Dette innebar at det Norske laget med seier $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ mot Sverige ville klare brasene. Det var også det som skjedde i siste runde etter hard kamp og dermed ble resultatlisten:

1 Norge 1	$12\frac{1}{2}$
2 Island	12
3 Danmark	11
4 Finland	$10\frac{1}{2}$
5 Norge 2	8
6 Sverige	6

SJAKKUTSALGET

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

BUTIKK: Gimleveien 21, Oslo

Kontor: Briskebyveien 48,

v. 304, Oslo 2

Ordretelefon: 02/ 56 79 10

+ Vi har nu fått butikklokale i Oslo: GIMLEVEIEN 21 (krysset Nordraaks gt. / Gimleveien) Trikk 2, Frogner til Nordraaks gt.

+ Åpningstider er inntil videre: Torsdag kl. 14-18. Julestengning 24/12-11/1, men postordrer ekspederes!

+ Vi har et meget stort utvalg i: Litteratur, brikker og brett, klokker, rekvisita osv.

Sjakk-computere: Morphy, Mephisto osv. til gunstige priser.

NB: "Informator Nr.31" er nu kommet!!

+ Kom innom en tur! - eller be om våre prislister! Ordres ekspederes to/tre ganger ukentlig.

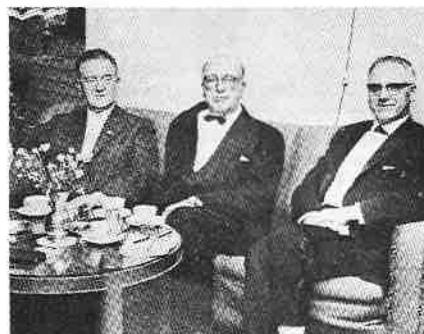
Bankgiro: 8630.08.06408
Postgiro: 39860.49

Arthur Lifeldt 90 år

Nestor i norsk sjakk, statsautorisert revisor Arthur Lifeldt, rundet 90 år 1. november.

Lifeldt har vært medlem av både Schakklubben av 1911 (Oslo) og forbundet siden 1915. Han var Norsk Schakforbunds dyktige sekretær 1918-20 og 1921-24, samt styremedlem 1924-25. Lifeldt var også blant deltakerne i det aller første NM i sjakk, i Christiania 1918 og fikk 2.premie i 2.klasse B. Hans beste resultat i Landsturneringene er forøvrig delt 1-2.premie i 1.klasse A i 1922 med opprykk til øverste klasse, Mesterskapsklassen. Også i senere år har Arthur Lifeldt fulgt interessert med i norsk sjakk, og da med et særlig godt øye til sin gamle klubb "1911". Med stor glede har han kunnet registrere den fine rekrustringen i og med at en del av Bror Eegs ungutter fra Veitvet skole i dag har glidd så godt inn i den tradisjonsrike Oslo-klubben.

Som Haakon Opsahl, en av 1911's yngre veteraner, registrerer i brev til oss: "Vi er ikke bare blitt sterkere, men også bedre - dvs. vi er blitt omvendt, ihvertfall når det gjelder gjennomsnittsalderen i klubben - fra tidligere 62 til idag 26!"

Tre pionerer fotografert under Norges Sjakkforbundes 50-årsfest i 1964. Fra venstre Arthur Lifeldt, Sigurd Lund og Trygve Dalseg. Lund var bl.a. formann og president i Norsk Schakforbund 1916-20 og 21-23, mens Dalseg som tidligere omtalt var sekretær, visepresident og redaktør av sjakkbladet på 20-tallet.

Det hører med til historien at Lifeldt for noen år siden skjenket sin klubb et verdifullt bidrag til bl.a. ungdomsarbeidet - ikke mindre enn kr. 10.000,-.

Opsahl skriver: "Dette har i høy grad bidratt til at 1911 opplever en alder av 70 denne måned. Lifeldt hadde en meget høy stjerne hos avdøde Trygve Waage, og Bror Eeg setter ham på topp når det gjelder interessen for de unge. Dette fremgår av følgende rosett, forfatter Finn Möller, klubbens meget dyktige formann:

Til Arthur Lifeldts 90 årsdag 1.11.81:

*Det gror av dine spor
du gamle hedersmann.*

*Med glede stor - i fruktbar jord
du plantet av din sjakkforstand.*

*Hår blir grått - og tynnes smått
og på meg. -*

*Men jeg har krefter fritt - og lever godt
takket være donasjon fra deg.*

*En generasjon kom og gikk -
men i neste øyeblikk
kom flere unge til - og Selve
klubbens tradisjon og skikk -
for fremtid redning fikk.
GRATULERER MED DE NITTEN.*

1911.

Opsahl skriver også: "Arthur Lifeldt har i en årrekke bodd høyt oppå Doblaugløkka og sett ned på sin nære venn og klubbens mangeårige formann Peder Haug som bor nedenfor terrassen. Haug, som bare er 88 år, har sett opp til Lifeldt!

Tilsammen har de to 120 års medlemskap i 1911 og forbundet."

Norsk Sjakkblad slutter seg til gratulantene!

OB

kommunikasjon

Buskerud

Gustav mester

Gustav Gudbrandsen, Eiker SK ble årets Buskerudmester med 8 poeng av 9 mulige. Den videre rekkefølgen ble 2 Vidar Taksrud Tempo 7½ 3 Alf Øverås Drammen 6½ 4 Bjørn Lerstad Drammen 4½ 5 Ragnar Edvardsen Konnerud 3½ 6 Ove Halvorsen og Karl H Lund Kongsving våpenfabrikk SK 3½ 8 Einar Hamre Drammen 3 9 Frode Ludvigsen Tempo 3 10 Sverre Haugjord Drammen 2. Klasse 1-2 ble vunnet av Lars Breivik Tempo med 7 poeng av 9 mulige. 2 Ole J Skj Asker 6½ 3 Leif Edvardsen Drammen 5½. 9 deltagere i denne klassen. Buskerudmester for junior ble Aleks Kopperud 6½, på kvalitet foran Trond M Thorgersen, begge Tempo og Truls Klausen, Konnerud. 9 deltagere. Jon Fredrik Rørvik ble Buskerudmester i lynsjakk. 25 deltagere.

Drammens sjakklubb har hatt årsmøte og hele styret ble gjenvalet: Formann Bjørn Lerstad, viseformann Arild Westhagen, sekretær Anders Hauge, kasserer Einar Hamre og styremedlem Leif Edvardsen. Gjenvalet ble det også av styret i Drammen SK's Ungdom.

Klubbmesterskapet i Hønefoss: 1 A Dyr-dal 9½ av 11. 2 Ole Smeby 8 3 Morten Røine 7 4 Tore Edvardsen 7.

1.november var Sjakkens dag, og i Buskerud markerte man dette med en korttidsturnering over 6 runder.

1 Gustav Gudbrandsen, Eiker 5½ 2 Jon F Rørvik, Tempo og Ragnar Edvardsen, Konnerud 5 4 Rolf Røstad, Hønefoss 4½.

Bedriftssjakk i Rogaland

Tidligere forbundsresident Magnus Monsen er etter ute igjen. Nå med bedriftssjakk i Rogaland! I brevet fra Monsen kan vi lese: Vi har 12 stk. 3-mannslag påmeldt, dvs. 36 spillere. Det viser seg at 23 av disse ikke er medlemmer i noen klubb. Jeg regner at de ikke uten videre er interessert i å tilslutte seg noen klubb heller, de ønsker noe mer uforpliktende. Klubbene på sin side er ikke organisert til å ta imot dem, man regner at klublene er til for aktive klubbspillere som da skal betale klubbkontingent som inkluderer forbunds- og kretskontingentene. Dette blir litt for mektig for en som bare ønsker å spille litt en gang i blant, inklusive bedriftssjakk. Jeg prøver da med å opprette en klubb som skal organisere disse spillerne som sin egentlige oppgave. Av overskuddet fra startkontingenget til lagsjakken blir det mulig å betale en del av kontingenget til NSF og kretsen. Dessuten søker jeg om oppstartings- og driftstilskudd for bedriftssjakk i de 3-4 mest aktuelle kommunene. Det blir selvsagt den samme klubben, men med kommunale avdelinger med forskjellige styrer. Selv sitter jeg i alle styrene som kasserer/sekretær og koordinator. I tillegg til å organisere en årvis lagserie skal denne klubben ha som formål å skaffe materiell, i første rekke klokker, til bedriftenes kontiner. En antar at dette vil gi i første rekke interesse for lynsjakk. Vel og bra, vi lager da et lynnmaster-skap for de tilsluttede bedriftene! Alle medlemmene i denne klubben blir altså tilsluttet krets og forbund og får dermed anledning til å delta i alle turneringer under Norges Grand-Prix etc.. Spillere som etterhvert ønsker å delta i klubturneringer kan da bare skifte klubb ettersom det pas-

ser. Spillere som er lei av å delta i klubb kan gli over i bedriftssjakk-planet. Forbundet får nye og beholder gamle medlemmer.

Dette brevet må vel være en stor inspirasjon til andre som har tenkt i nogenlunde samme baner som Monsen. Lykke til med arbeidet med bedriftssjakk i Rogaland.

"Trondheim junior - 81" ble vunnet av "den nye trondheimer" Arne Nybø (ex. Randaberg). Han seiret ½ poeng foran Sven Endresen, Levanger, med Stein-Erik Engbråten, Arbeidernes sjakklubb, på tredje plass. 19 deltagere.

15 års jubileum

Blindes sjakklubb i Trondheim har i høst feiret 15-årsjubileum. De har vært blant foregangsklubbene innen sjakk for blinde og synshemmede i Norge. Bl.a. arrangerte klubben det første nordiske mesterskapet og åpnet med dette årlig utveksling med nabolandene.

I jubileumsåret består styret av: Formann Andreas Viken, og øvrige styremedlemmer Torleif Eidem, Reidar Stette, Bjørn Nygård, Reidar Hansen.

Første napp i "kjempesøtta". Her er fire av karene som var med mot Østersund. Fra v. Kjetil Strand, Kjell A. Karlsen, Tor Olaf Myhre og Tore Sandmark.

Ildsjel for sjakk blandt blinde og synshemmede. Lærer Halvdan Karterud.

Konkurransesjakk - knallhard idrett!

Finnmark

Kalottureringen 1981. 23-25/10. Hammerfest.

1 Jan S Berglund, Hammerfest	1966	+18 +13 =03 =12 +11 +02 =04	5½	23,5
2 Johannes Høie, Tromsø	2109	=17 +10 +16 +21 +07 -01 +03	5½	23,0
3 Inge Svinnset, Tromsø	1949	+10 +17 =01 =08 +12 +07 -02	5	24,5
4 Georg Krohg, Vadsø	1734	=30 +31 =05 +09 +08 =06 =01	5	24,5
5 Stein Jensen, Harstad	2206	+15 -08 =04 +16 +20 +16 =07	5	21,5
6 Terje W Larsen, Honningsvåg	1937	+24 =20 -07 +26 +27 =04 +11	5	19,5

7 Are Rønning Vardø 4½ 8 Leif Bjørnstad Kirkenes 4½ 9 Alf-Ole Berglund Hammerfest 4½ 10 Ulf E Larsen Kirkenes 4½ 11 Stein Berntzen Øksfjord 4 12 Svein Harald Johnsen Vadsø 4 13 Kjetil Jacobsen Tromsø 4 14 Morten Barge Tromsø 4 15 Martin Schølseth Kirkenes 4 16 Bengt Eriksen Hammerfest 3½ 17 Trond Walseth Alta 3½ 18 Willy Selfors Kirkenes 3½ 19 Morten Andresen Tromsø 3½ 20 Trygve Røtvold Kirkenes 3 21 Wiggo H Eilertsen Tromsø 3 22 Birger Olsen Kirkenes 3 23 Jan Ivar Thomassen Hammerfest 3 24 Karl J Knudsen Øksfjord 3 25 Karl P Jernberg Tromsø 3 26 Ingvald Nilsen Kirkenes 2½ 27 Kjell Johannessen Hammerfest 2½ 28 Odd Lyngedal Øksfjord 2½ 29 Truls Martinsen Øksfjord 2½ 30 Øystein Fløtten Kirkenes 2 31 Emil Rojahn Kirkenes 2 32 Roald Storslett Tromsø 2 33 Jørgvan Djurhuus Vardø 2 34 Astrid Sundby Alta

Klasse B (under 15 år):

1 Peder Halvorsen Alta 5½ 2 Svein E Hansen Hammerfest 5 3 Tor-Arne Paulsen Hammerfest 5 4 Egil Rasmussen Alta 4½ 5 Arve Hansen Hammerfest 4½ 6 Jan G Bakke Alta 3½ 7 Johnny Tingvoll Øksfjord 3½ 8 Ketil Svanholm Hammerfest 3 9 Kai Tore Nilsen Hammerfest 2½ 10 Ingar Burchard Hammerfest 2 11 Steve Woldmo Hammerfest 1½ 12 Ole A Olsen Kirkenes 1½

Nordland

I Narvik sjakklubb har det vært holdt årsmøte. Atle Rosvold ble utvalgt til øresmedlem, og det var noe hele klubben støttet helhjertet opp om. En stor personlighet som har hatt mye av æren for det gode klubbmiljøet som har vært i Narvik gjennom en årekke. Styret fikk følgende sammensetning: Formann Olav Melkersen, nestformann Arne O. Larsen, sekretær Paul Svedenborg, kasserer Arne Sundbakk, turneringsleder Willy Teigen, marerialforvalter Gunnar Hansen, revisorer Kjell Ole Kristensen og Stein Indregard.

Mo sjakklubb har valgt styre for kommende år. Formann Otto Jørgensen, kasserer Hugo Fjellheim, turneringsleder Per Holmen, sekretær Jan Olsen, materialforvalter Johan Haueng, styremedlemmer Levi Lillevold, Geir Skarpas.

Østfold

Etter 10 års formannsvirke frasa Rolf W. Tangen seg gjenvælg da Sarpsborg sjakklubb hadde årsmøte nylig. Ny formann ble Freddy Aamodt og med seg i styret har han: vise-formann John Magnussen, kasserer Tormod Rangøy, sekretær Bjørn Minge, styremedlem Kjell Nilsen.

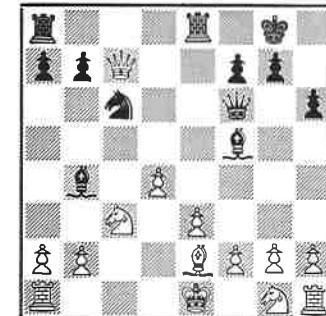
Oslo og omegn

Asker SK utklaasset Oslo Schakselskap i en juniormatch over 14 bord. På de 5 siste bordene scoret Asker 9½ av 10! Resultater fra toppbordene: Voll-Jansson 1-1 Braathen-S. Agdestein 0-2 Erik Gausel-E. Agdestein 0-2 Einar Gausel-Østenstad ½-½. Kampen endte 19½-8½.

Sørum sjakklubb arrangerte sin årlige "Sørum sjakk" 17-18 oktober. 47 spillerere fordelt på 3 klasser. Det ble spilt 6 runder Monrad med 45 min. pr. spiller pr. parti. Kl.1: 1 Roald Rasmussen, Sørum 4½ 2 Frode Christiansen, Strømmen 4 3 Kjell M Haug, Våler 4 Kl.2: Vinner Bjørn Edvardsen, Eidsvoll Kl.3: Vinner Erik Aarstad, Kongsvinger.

Fra høstturneringa i Sørum Sjakklubb skal vi vise en usedvanlig fiks avslutning. Vi går inn etter hvits 14. trekk Dg3xc7.

Sort: Reidar Moberg

Hvit: Reidar Wangen

14 - Sxd4! 15 exd4 Tac8 16 Dg3 Dxd4 17 Td1(?) Bedre virker 17 Tcl Tcd8 18 Sf3 (18 Kf1 Dd2 19 Tel Dxb2 eller 19 Td1 Dxd1+ osv.) 18 - Txe2+ 19 Kxe2 Dd3+ 20 Kel Te8+ 21 Se5 Dd4 22 Kf1 (22 f4 f6 23 Df2 fxe5 24 Dxd4 exd4 og vinner) 22 - Txe5 23 Kgl Dd2 24 Tf1 og det sorte angrepet ser lovende ut 17 - Txc3! 18 Kf1 På 18 bxc3 Lxc3+ 19 kf1 Dxd1+ 20 Lxd1 Tel matt. 18 - Dxd1+! 19 Lxd1 Tel+ 0-1 20 Kxel Te3++ 21 Kf1 Tel matt.

Vestfold

Larvikmesterskapet 1981 ble vunnet av Jan T. Moholdt foran Kjell Hansen og Svein T. Fesche. Klubbmester ble derimot Fesche foran Moholdt og Ivar Bergsagel. I klasse B vant Eivind Johansen foran Marie Bang. Det ble også holdt årsmøte i høst, og styret ble: Formann Eugon Kurth, nestformann Leif Hansen, kasserer Svein Hansen, turneringsleder Jan T. Moholdt, sekretærplassen ble stående tom inn til videre.

Etter premieutdelinga i Larvik SK. Fra v. Svein T. Fesche, Eivind Johansen, Jan T. Moholdt, Eugon Kurth, (stående), Marie Bang og Anders Ragnhildsrød.

Hedmark og Oppland

I KM for junior delte Elverumsguttene Kjell Sjøbrend og Lars Erik Skårås førsteplassen med 4 poeng av 5 mulige. Lilleputtklassen ble vunnet av Anders Øvergaard 4½ foran Jan H Nordseth, Elverum.

I en aviskamp mellom TRONDHEIM (Knut Brokstad) og HAMAR (Trond Nilsen), rapporteres det at Hamar vant etter et langt sluttspill.

Klubbmesterskapet i Løten: 1 Jens Øvergaard 8 av 9. 2 Per M Svingen 7.

Radiosjakk mellom Hedmark og Oppland

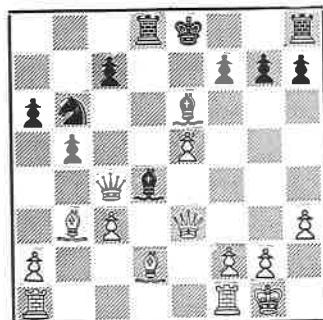

Åpningstrekene gjøres urna i studio.
Fra v. Svein Åge Jøhansen og Ole Morten Skogheim.

I september smalt startskuddet for historiens første lokalradiomatch mellom "erkefiendene" Hedmark-Oppland. En god ide og en utmerket propaganda for sjakk i sin alminnelighet. Ideen er ikke helt ny, det har visstnok foregått noe lignende i Finnmark før noen få år siden. Denne matchen ble fulgt godt opp av de forskjellige avisene i de to fylker, og at partiet ble svært publikumsvennlig var vel noe de fleste satte stor pris på.

Hvit: Svein Åge Johansen, Elverum
Sort: Ole Morten Skogheim, Lillehammer
ÅPEN SPANSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5
0-0 Sxe4 5 d4 b5 7 Lb3 En mulighet er
7 d5? 7 - d5 Her kan sort spille 7 -
exd4 8 Sxd4 Se7 9 Tel (9 Lxf7+ Kxf7
10 Df3+ Kg8 11 Dxe4 d5 og sort står
tilfredsstillende) 9 - d5 10 Sc6!
Sxc6 11 Lxd5 Lb7! 12 Lxe4 Le7 13 Lxc6+
Lxc6 14 De2 Kf8 med like sjanser. Derfor er 8 Tel! sterkere, som Fischer
anbefaler. Det kan da følge 8 - d5 9
Sc3 (9 Sxd4 Sxd4 10 Dxd4 Le6 med
trusselen c5 er til sorts fordel) 9 -
Le6 (9 - dxc3 10 Lxd5 Lb7 11 Lxe4 Le7
12 De2 og hvit står godt da sort er
forhindret i å rokere kort) 10 Sxe4
dxe4 11 Txe4 Le7 12 Lxe6 fxe6 13 Sxd4!
0-0 14 Dg4 Sxd4 15 Txd4 Dc8 16 Te4 Tf6
17 Le3 med hvit i fordel.

dxe5 Le6 9 Sbd2(!) Selv om trekket ikke er nytt, så smalner "teoriveien" betraktelig. Teorien angir 9 De2 eller 9 c3 som hvits beste mulighet. 9 - Sc5! 10 c3 d4! I åttende matchparti Karpov-Kortsjnoi VM 78 trakk sort 10 g6? og det partiet forsatte 11 De2 Lg7 12 Sd4! Sxe5 13 f4 Sc4 14 f5 gx5 15 Sxf5 Tg8 16 Sxc4 dxc4 17 Lc2 Sd3 18 Lh6 Lf8 19 Tad1 Dd5 20 Lxd3 cxd3 21 Txtd3 Dc6 22 Lxf8 Db6+ 23 Kh1 Kxf8 24 Df3 Te8 25 Sh6 Tg7 26 Td7! Tb8 27 Sxf7 Lxd7 28 Sd8+ og Karpov tok ledelsen 1-0 etter at de 7 første spill hadde endt remis! 11 Lc2!? En ide av "Disch" og en teoretisk nyhet! Trekket slapp unna de helt store prøvelser i dette spill. I tiende matchparti VM 78, hadde Karpov forberedt seg på denne stillingen og trakk det sjokkende 11 Sg5 a tempo. Det virker som om hvit får bra spill etter 11 - Dxg5 12 Df3 Kd7 13 Ld5 men klart er det langt ifra. Kortsjnoi gikk i boks i tre kvarter og kom ut med 11 - dxc3 12 Sxe6 fxe6 13 bxc3 Dd3! 14 Sf3 Dxd1 15 Lxd1 Le7 16 Le3 og partiet ble remis etter 44 trekk. 11 - dxc3? Dette tror jeg er svakt, hadde regnet med 11 - d3 12 Lb1 og hvit får en trang "halvråtten" stilling, men konstant press mot d3. Godt er også 11 - Le7 og se sentrum an. 12 bxc3 Le7 13 De2 Dd5! Etter 13 - 0-0 14 Td1! virker det som sort allerede kan pakke sammen. 14 Sb3 var det noen trekk som jeg var misfornøyd med i dette partiet, så var det dette. Kanskje var 14 Td1 bedre. Hadde håpet å få spilt bonden til c4 i rette øyeblikk, men etter teksttrekket må jeg skrinlegge den planen. 14 - Td8 14 - Lg4 15 Sbd4 med klar hvit fordel. 15 h3(!) Sa4 Tar sikte på å føre hesten over til c4/d5, kombinert med trussel på bonde c3 16 De3 Dc4 17 Ld2 Sb6 18 Sbd4 Sxd4 19 Sxd4 Lc5(!) 20 Lb3 Lxd4

KM for lag, Lillehammer 21. og 22. november.

Det ble spilt 5 runder i 2 grupper a 6 lag.

Klasse A:

1 Gjøvik 4½ (23½) 2 Lillehammer 4 (22)
3 Hamar 3 4 Elverum 2 5 Våler 1 6
Løten ½.

Klasse B:

1 Kongsvinger I 5 2 Eidsvoll I 3½ 3-4
Lillehammer og Eidsvoll II 2 5 Hamar
1½ 6 Kongsvinger II 1.

Vinnerlaget bestod av Gunnar Johnsen
(3½) Øystein Brekke (3½) Rune Stenvold
(4½) Olaf Eide (2½) Vegard Steen (3½)
Arne Godal (4).

Turneringens forgrunnsfigur var uten tvil Daan de Lange, Hamar, som også fikk bestmannspremie for sin score på første bord (4 av 5). Sterk var Hamar også på andre bord der Tor Hoff toppet med 4½. Mesterskapet i år ble en ualminnelig spennende kamp mellom Gjøvik og Lillehammer. Gjøviks rutinerte spillere på de 3 første bordene knakk det seiersvante Lillehammelaget.

Nytt lag i A-gruppa ble Kongsvinger. Spilleforholdene i år var ikke de helt beste. Turneringsleder var Jarle M. Urdal.

21 Dg5 Her var jeg veldig i tvil om dama skulle til g5 eller g3. 21 - Dc6 22 cxd4 22 Dxg7? Lxe5! 23 Dxe5 Tg8 24 Ig5 h6! osv. 22 - Sc4?! En kritisk stilling, sort vil ikke inn i 22 - 0-0 som jeg regnet som best. Derfor irriterte det meg litt at dama ble stående på g5 og ikke g3, da kunne jeg i tilfelle 22 - 0-0 svart 23 Lh6! Sikkerst er det at 23 Lb4 Tfe8 24 Le7 ikke fører fram, eller til beste fall remis etter 24 - h6! 25 Dh4 g5 26 Lxg5 osv. Måtte vel nøyd meg med 23 Tac1 med liten hvit fordel. 23 Lb4! Lot meg ikke be to ganger, og i denne varianten står dama best på g5! 23 - Kd7 Tvuengt da det truet matt på e7. Sort søker nå en kunstig lang rokade. 24 a4 Nå skal linjene mot den sorte kongestillingen åpnes. 24 - Kc8 25 axb5 axb5 26 Ta7! Etter det tamme 26 Lc5 får sort pustetrom! 26 - Txd4 27 Lxc4! Det mest klare, men godt er også 27 Ld1 med ideen Lf3 27 - Lxc4 På 27 - Txc4 28 La5! Dd5 (28 De7 Ld7) 29 Tcl og hvit avgjør. 28 Tfal Kb8 29 Tla6! De4 Tvuengt. 30 La5 Tc8 31 e6!! 1:0

Møre og Romsdal

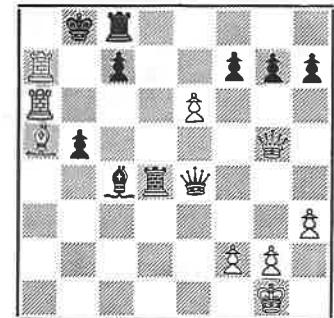
Volda sjakklubb har hatt årsmøte og det nye styret ble: Formann Erling Sørheim, nestleder Øyvind Brunvoll, kasserer Øystein Sande. Klubben har for øvrig 10-årsjubileum i 1982, og har i denne forbindelse vedtatt å arrangere en jubileumsturnering i månedsskiftet februar/mars.

Bjarne Blikeng i Kristiansund viser at han fortsatt passer sin sjakkform. Nylig har han sikret seg 1.plass i Norgesmesterskapet i postsjakk for veteraner (for spillere over 60 år). Blikeng fikk 11 av 12 oppnåelige poeng.

Gjøvik sjakklubb

Rune Stenvold ser ut til å være i god høstform. I alle fall utklasset han sine konkurrenter i høstturneringen. 1 R. Stenvold 8 (av 9 mulige) 2 B. Bergersen 6 3 V. Steen 5½ 4 R. Prestegård 5½ 5 A. Godal 5 6 A. Nundal 5. 18 deltagere.

Mange vil nok synes at Skogheim ga for fort opp, men stillingen er tapt. Bonden kan selvagt ikke slås. F.eks. 31 - fxe6 32 Dc5 og sort er ferdig da han ikke kan forsvere c7. 31 - Lxe6 32 Dxb5+ osv. På 31 - f5 32 Dg3 f4 er det enkleste 33 Dxg7 med mattangrep mot c7. 31 - Ld5 32 Lxc7+ Txc7 33 Dd8+ Tc8 34 Db6+ Lb7 35 Ta8+ Matt. Den vakreste avslutning er kanskje følgende variant: 31 - Td5 32 exf7! Tgx5 33 Lxc7+ Txc7 34 f8D+ Tc8 35 Dd6+ Tc7 36 Dxc7+ matt.

Kommentarer: S.Å.

Årets sikreste pyramide

Staten garanterer deg gevinst på opptil 2.000 kroner

Dette med pyramide er som du
sikkert forstår en liten spøk.

Men at staten garanterer
deg gevinst på opptil
2.000 kroner hvert
år er ramme
alvor!

Kom inn
om oss
og

snakk med en av
våre kunderådgivere om
hvordan du i DnC kan åpne en
konto for Sparing med Skattefradrag som
er tilpasset akkurat ditt behov.

Sparing med Skattefradrag – Norges beste banktilbud!

Den norske Creditbank

DnC

Ragnar Hoen

Norgesmester

ved Øystein Brekke

Ragnar Hoen, OSS (41) er årets norgesmester etter at først Dag Svedenborg, Narvik og senere Knut Helmers, Stjernen meldte avbud til stikkampen. Svedenborg gav beskjed på et tidlig tidspunkt: Han hevdet beskjedent at han ikke hadde noe i en slik stikkamp å gjøre. Og selv om han naturligvis ville få dekket reisen og oppholdet i Oslo, ville det tross alt dreie seg om en ukes tapt arbeidsfortjeneste. Norges Sjakkforbund planla derfor en kamp mellom Helmers og Hoen, over fire partier slik reglementet sier. Det ble lagt opp til at hver skulle få to partier på hjemmebane, men Helmers protesterte mot å spille i Oslo Schaksskap, der spilleforholdene som kjent er langtfra ideelle. Dette var ingen uenig i, og forbundet skaffet i stedet lokaler på Statens Bibliotekhøyskole. Første og fjerde parti ble plassert der, annet og tredje i Stjernen. Helmers hadde imidlertid noen innvendinger mot det oppsatt programmet. Da disse ikke ble imøtekommet av sentralstyret i møte tre dager før kampen skulle begynne, endte det med beskjed om at han lot være å stille opp. En beslutning som har vært forbausende og tildels irritasjons i norsk sjakk.

Årets norgesmester Ragnar Hoen.

Vi spør: Hvorfor gå til et så drastisk skritt som å trekke seg fra en NM-stikkamp, Knut Helmers?

– Jeg ble på et tidlig tidspunkt forespurgt om ønsker i forbindelse med stikkampen og svarte da at alle partiene burde starte på samme tidspunkt på dagen, og dessuten at jeg ville ha enten første eller siste parti på hjemmebane. Da spilleplanen kom i poseten, viste det seg at begge mine ønsker var ignorert. Det kunne ikke være noen grunn til å la Hoen få fordelen å starte to timer senere på torsdag så lenge som det er en profesjonell kamp med pengepremier. Jeg tilbød tilogmed å dele premien likt. Til slutt godtok jeg likevel dette med tidspunktet, men kunne ikke akseptere å spille begge de viktigste partiene på Hoens hjemmebane.

Det siste som skjedde i saken, var at NSF's turneringssjef Rolf W. Tangen ringte til Hoen for å høre om han godtok å spille annethvert parti i hvert av lokalene i stedet. Hoen svarte nei, under henvisning til at det kunne gi Helmers muligheten til å få begge sine hvite partier i "Stjernen". Da Helmers sto på sitt ultimatum, hadde Norges Sjakkforbund ikke annet å gjøre enn å utrope Ragnar Hoen til norgesmester 1981.

En verdig mester

Om publikum ble snytt for en interessant stikkamp, fikk vi naturligvis en verdig mester. Hoen holdt ledelsen under nesten hele turneringen i Kirkenes, og i siste runde var han nær ved å avgjøre mesterskapet på direkten, men Petter Haugli forsvarer seg fint til remis.

Med årets mesterskap er Ragnar Hoen oppe i tre individuelle NM-titler (de tidligere er fra 1963 og 78). Hoen er dermed blitt en av tidenes største NM-grossister. Bare Olaf Barda (6), Jac. A. Brekke og Svein Johannessen (4) ligger foran, mens også H.C. Christoffersen, Erling Myhre og Leif Øgaard har vunnet tre ganger.

Hoens spillestil

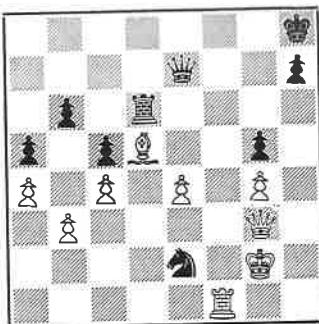
Det er nok ikke samme "stinget" i Ragnar Hoens spill anno 1981 som f.eks. anno 1963. På den annen side kompenserer han atskillig med rutine og tålmodighet. Han er etterhvert noe av en

spesialist på å "sitte ihjel" motstanderne ved å bygge seg opp bunnsolid, hindre motspill, trykke på og eventuelt slå til når anledningen byr seg. Særlig med hvit i siciliansk har Hoen feiret mange suksesser med en slik strategi. Her et eksempel fra 8. runde i NM i Kirkenes.

Hvit: Ragnar Hoen, OSS
Svart: Thor Geir Harestad, Randaberg

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 e5 6 Sf3! Styrer unna 6 Sdb5, som fører til den populære Svesjnikov-varianten. Derved unngår Hoen motstanderen "hjemmebane". 6 - Lb4 7 Lc4 0-0 8 Dd3 a6 Ifølge teorianalyser er 8 Dd3 unøyaktig og skal møtes med bondeoffret 8 - d5! 9 0-0 d6 10 Sd5 Sxd5 11 Lxd5 Lc5 12 c3 a5 13 a4 Se7 14 Lg5 Kh8 15 Tad1 f6 16 Le3 Db6 17 Lc4 Lg4 18 Lxc5 dxc5 19 b3 Tfd8 20 De3 Td6 21 Td2 Lxf3 22 Txd6 Dxd6 23 Dxf3 Td8 24 h4 Sc8 25 Ld5 De7 26 Td1 b6 27 g3 Td6 28 Kg2 Dd7 29 Dh5 g6 30 Dh6 Dq7 31 De3 Se7 32 c4 Sc6 33 Tf1 Sd4 34 f4 exf4 35 Dxf4 De7 36 g4 q5 37 hxg5 fxg5 38 Dg3 Se2

39 Tf7 Dxf7 40 Dxd6 Sf4+ 41 Kh2 Sxd5 42 Dd8+ Kg7 43 Dxg5+ Kf8 44 Dxd5 Df2+ 45 Kh3 De3+ 46 Kh4 De1+ 47 Kh5 Dh1+ 48 Kg5 Dc1+ 49 Kf5 Df1+ 50 Ke5 Da1+ 51 Ke6 Dd4 52 Dd6+ Kg8 53 Db8+ Kg7 54. De5+ Kg8 55 Dg5+ 1 - 0
Svart kan ikke hindre konebytte.

Tjekkoslovakia-Norge 10-6. Et hederlig nederlag i EM kampen i Prag. Tjekkerne ledet 7-1 etter første dag, men så reiste vi oss og slo dem 5-3 andre dag! Les om kampen i NSB nr.1 82.

Nytt fra NSFU

Gullmerke til Sigmund Salamonsen.

Under Sjakkens Dag (1.november) ble Sigmund Salamonsen tildelt NSFU's hederstegn i gull. Reportasje fra begivenheten står i Førsteraden nr.4/81.

Raska på med medlemsregistreringen!

Der nærmest seg slutten av året og våre ungdomskretser og NSFU skal gjøre opp medlemsstatus for 1981. Optellingen er allerede i gang, og dessverre viser det seg at alt for mange lokalgrupper mangler. Vi anmoder herved den enkelte klubbsformann om å se til at registreringsplikten for klubbens ungdom blir oppfylt. Skal disse medlemene i det hele tatt komme inn i NSFU's arkiv denne sesongen må listene være ungdomskretsen i hende senest 30/12, da faller klaffen. Så må haster det!

Eventelle spørsmål besvaras av NSFU, PB 9149-Vaterland, Oslo 1. Tlf.02/202933 alle hverdager kl.10-17.

NM i skolesjakk individuelt 1981.

Årets individuelle landsfinale ble avviklet i Sandefjord, 27-29/11. Tilsammen 181 deltagere fra 13 kretser kjempet om fem NM-titler. Vinnere av de forskjellige klassene ble:
A (10 år og yngre) Sverre Skogen, Buskerud. B (11-12 år): Anders Øvergaard, Hedmark/Oppland. C (13-14) Øyvind Andersen, S-Trøndelag. D (15-16) Espen Agdestein, Akershus. E (17-20 år) Erik Høidahl, Rogaland.

Bli skolesjakkleder!

Den største hindring for sjakkens videre utbredelse i Norge er mangelen på villige instruktører og ledere. Personer som vil gjøre en innsats som leder for en skolesjakkgruppe er sikret oppdrag. Henvend deg til din ungdomskrets eller NSFU!

NSFU's medlemsblad Førsteraden er i rute, og nr.4/81 kommer like før jul.

Odd Rennemo, Hamar, ble årets norgesmester for jernbanefolk.

Til redaktøren av NSB!

Er det mulig å få større bokstaver i sjakkbladet? Mange av oss må bruke lupe for å lese hva som står. Det ville være en lettelse for mange klubber, ja for det ganske land, vil jeg tro. Med takk og hilsen fra Larvik sjakklubb.

M.C. Jacobsen.

Hvis skriftypen skulle forstørres, så ble det mindre stoff i hvert nummer. Inn til videre vil vi i alle fall kjøre med den skriftypen som du nå leser.

Red.

Betyr ikke NM-tittelen noe for toppspillerne?

Ja, dette spørsmålet må man kunne stille seg etter at Årets nordiske mester IM Knut Jørn Helmers, SK Stjernen trakk seg fra stikkampon om årets NM-tittel mot Ragnar Hoen, Oslo SS. Dette er et meget beklagelig utfall av det arbeidet Norges Sjakkforbund har nedlagt for en best mulig avvikling for begge spillerne. Stikkampon skulle vært spilt i Oslo fra 29. oktober til 1.november over fire partier. Helmers trakk seg fra kampon pga. at han ikke var fornøyd med uventlige arrangementsmessige detaljer. Ekstra ille synes det å være at vår kanskje fremste og mest ambisjonsrike spiller i øyeblikket får slike nykker. Det virker som om en NM-tittel ikke er noe verdt for enkelte av våre toppspillere, noe som også kan ses ved sviktende oppslutning fra toppspillene i NM. Man kan ikke bare forlange uten å yte noe igjen! Kanskje de misfornøye toppspillerne er interessert i å gjøre en innsats i NSF's Sentralstyre for å endre på situasjonen?

Imidlertid, etter at Helmers trakk seg er Ragnar Hoen utropt som en verdig mester.

Ragnar Edvardsen,
Konnerud

Dette innlegget står for Edvardsens egen regning, og ikke som representant for sentralstyret.
Red.

Sarpingene best!

God venner! I deres utmerkede blad er det i nr.6-7 en stygg feilinformasjon! På side 9 står det tydelig at "seieren gikk til Fredrikstad som vant omkampen med 4-2". Jeg må nok si at dere evt. har misforstått min gode venn Bernt Nordbys spalte, dersom da ikke han i "farten" har gitt seieren til feil lag. (Riktig nok spiller både Moss og Fredrikstad i 1.divisjon i fotball og Sarpsborg i ... 3.div. - men i sjakk er det annerledes.) Sarpsborg vant omkampen 4-2! For n'te gang gjentas altså: Sarpsborg ble mester både i A og B forrige sesong!

Bedre kan det ikke gjøres? Jo! Vi manglet mesterskapet i junior, så vårt mål denne sesongen er: full triple!!

Hilsen Bjørn Minge

Nordisk samarbeide.

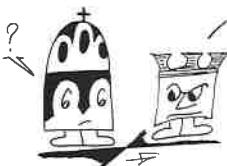
I Skakbladet nr.11/1981 kunne man lese under overskriften "NM":
Så lykkedes det omsider at få avviklet Nordensmesterskapet i skoleskak for hold, men det er ifølge de danske deltagere også det mest positive man kan sige om dette arrangement. Stavnet fandt sted i Skien i Norge i dagene 16-18. oktober, og det var præget af dårlig organisation, hvilket gav en i visse henseender ret usportslig avvikling. En av de mere grelle eksempler på dette var, at turneringslederen var indstillet på at lade en af de norske spillere vinde på tid i en stilling, hvor han havde konge og randbonde mod konge i randbondens hjørne. Men eksemplet var desværre ikke usædvanligt, og det må i høy grad befrygtes, at det kommende individuelle NM i Oslo bliver lige så

dårligt organisert. Hvis det bliver tilfældet, må DSS vist til at tage stilling til, om man ønsker at fortsætte det nordiske samarbejde på sådanne betingelser.

Jeg kjenner ikke personlig til arrangementet, men jeg kjenner så godt til Skakbladet og DSS at jeg vil hevde "ingen rök uten ild". Det må derfor være en selvfølge at NSFU offisielt beklager overfor de nordiske land det forløpne - samt sørger for at arrangerer og turneringsledere i fremtiden er kvalifiserte personer. Det nordiske samarbeide er av stor betydning til at ukvalifiserte arrangører og turneringsledere skal få ødelegge det.

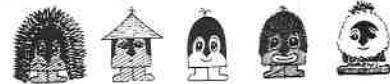
Oslo, 10.november 1981

Widar J. Fossum.

Bortsett fra et par turneringstekniske protester ble Nordisk mesterskap i Skien avviklet i beste forståelse med lederne for de nordiske land. Et godt uttrykk for dette ga bl.a. nettopp de to danske laglederne, da de stilte seg svært positivt til å få i stand en 10 bords juniorlandskamp mellom Danmark-Sverige-Norge i Skien neste år! Den påfølgende kritikk i "Skakbladet" overrasket meg derfor meget. Den danske skolesjakkredaktøren er anmodet om å begrunne og konkretisere sine påstander nærmere. For å forsikre oss om at eventuelle klikk i arrangementet ikke har gått hus forbi, har NSFU kontaktet de nordiske lands lagledere og ungdoms forbund for å innhente deres syn på arrangementet. Likeledes har vi bedt de norske deltagere om en kritikk. Denne har vist seg å bli ganske annerledes positiv enn "Skakbladet"s omtale. Jeg deler ikke "Skakbladet"s og Fossums frykt for at det nordiske ungdoms-samarbeid er i fare pga. av arrangementet i Skien. Forøvrig taler Fossums innlegg for seg selv.

Fritz Brastein,
Arrangementsleder
og formann i NSFU.

Som det fremgår av Widar Fossums innlegg, fikk Nordisk Mesterskap for skolesjakklag meget dårlig kritikk i Dansk Skakblad. Dette sluker herr Fossum rått, uten å se hverken til høyre eller venstre. Som turneringsleder med kjennskap til de faktiske forhold, er å si følgende: Under turneringen oppsto to konkrete tvister:
 1. De to danske ledere protesterte kraftig på bordpasseringen til det norske 1. laget (Risenga skole). Denne plasseringen var imidlertid identisk med lagoppstillingen i K.M. som i NM for skolelag 1981. Slik ble laget påmeldt og gjengitt i programheftet som forelå før turneringsstart. Protesten kunne således ikke tas til følge.
 2. De danske ledere protesterte senere også mot at turneringslederen ikke ville bryte inn og dømme remis i en tidsnød med konge og randbonde mot konge i randbondens hjørne. Dette ble dessverre oppfattet som usportslig. Stillingen er "teoretisk" remis, men ikke "teknisk" (død) remis. Følgelig hadde turneringslederen ingenting med å gripe inn og dømme remis. Denne protesten ble altså heller ikke tatt til følge.
 Vi konstaterte allikevel at den materielt overlegne spiller tilbød remis. Hvilke andre "usportslige" forhold Skakbladet måtte sikte til er ukjent for turneringslederen.

Jessheim, 17/11 1981.
Kjell A. Hanstad

Sølv til Ullern

Nordisk mesterskap for videregående skoler ble holdt i Reykjavik sjakklubb 5-8/11 81. Ullern stilte opp for Norge etter at vi tidligere på året hadde vunnet NM. Vårt lag hadde desidert lavest gjennomsnittsrating, men igjen viste det seg at høy rating i utlandet ikke medfører tilsvarende styrke på brettet. Ratingsnitt hos lagene: Island 2 2160, Sverige 2060, Finland 20-40, Danmark 1910, Island 1910, Norge 1830! De mest kjente spillerne i turneringen var islandingerne IM Johann Hjartarsson 2420 (nr.4 i jr.VM i år) og Johannes Gísli Jóhannesson 2295 (islandske juniormester) og broderfolkets Göran

Ullerns førstebordspiller Jan Erik Braathen.

Marklund 2256. I første runde møtte vi Finland og etter mye samling og stort tidsforbruk tapte vi 3-1 (Betenknings-tiden var 50 trekk på 2 timer og $\frac{1}{2}$ -time på resten). Senere på kvelden reiste vi oss og knuste Sverige 3½-½ etter at de tidligere på dagen hadde slått dansken 4-0! I de neste rundene gikk det bedre og bedre. 4-0 over Island 1, deretter 3-1 over Danmark. Vi hadde avansert fra en femteplass til en klar førsteplass. Ledelsen til Island 2 var på hele 1½ poeng. Men laget vi skulle møte i siste runde var nettopp Island 2 - altså et rent finaleoppkjør. Uheldigvis skulle det vise seg at islandingerne hadde bedre ner-

ver enn oss - og de vant tilslutt hele 3½-½. Derved hadde de slått oss på målstreken. Resultater:
 1 Island 2 (Mentaskolinn v/Hamrahlid)
 13½ 2 Norge 12 3 Finland 11. 4 Island 1 9. 5 Sverige 9 6 Danmark 5½

To besteboardspremier

Hyggelig for oss var at hele to av besteboardsprisene ble norske: Einar Gausel ble beste annenbordspiller med 4 av 5 poeng, og Henrik Bøhmer beste fjerdebordspiller med 3 av 5. IM Hjartarsson var turneringsens forgrunnsfigur som scoret 5 av 5! Men noe som forundret oss var at vi måtte finansiere og legge opp turen selv. Å vinne NM burde jo ikke være en straff, noe som det nesten fortonet seg for oss. Vi har alle gått betydelige finansielle underskudd på å delta i nordisk. De andre landene fikk alt dekket - og svenske hadde endog med seg en lagleder. For fremtiden håper jeg de norske skolelagenes deltagelse i nordisk blir støttet bedre opp om.

Jan Erik Braathen

Mosseplogen 81

Arrangementet gikk av stabelen 14.nov. på Hoppern skole i Moss. En barne- og ungdoms-turnering i alderstrinnet mellom 7 og 14 år. Arrangør var den nystartede Tao sjakklubb fra Moss. Fire fylker stilte til start: Oslo, Akershus, Østfold og Hedemark. (Oslo bare med lag i de 2 yngste klassene). Hvert lag besto av 10 spillere pluss reserver og etter 5 spennende timer ble resultatet:

Kl.7-10 år: 1 Oslo 3 (25) 2 Akershus 2 (15) 3 Østfold 1 (10½) 4 Hedmark 0 (9½) Kl.11-12 år: 1 Østfold 2 (17) 2 Hedmark 2 (16) 3 Akershus 1½ (16) 4 Oslo ½ (11) Kl.13-14 år: 1 Akershus 2 (14) 2 Østfold ½ (8½) 3 Hedmark ½ (7½)

En smilende gjeng mossinger etter 1. plassen i klasse 11-12 år.

NORGES GRAND PRIX NGP 1981-82

Grand Prix-cirkusset ruller videre. I poengoversikten nedenfor er det nå regi-
stert 13 turneringer, hvorav 4 er hurtigsjakk. Bildet er fra Sarpsborg Grand
Prix. Fra v. Tor Kristiansen, mannen som vant i Sarpsborg og som også leder GP
sammenlagt. I midten Thomas Heiberg og til høyre Per Omtvedt.

Foto: R.Tangen.

Stillingen pr. 23. november:

1	Tor Kristiansen, Drammen (17-17-13-10)
2	Håkon Eiken, Fyllingsdalen (17-6+6)
3	Petter Haugli, Tao (17+6-4)
4	Per Omtvedt, Stjernen
5	Svein G. Myreng, Stjernen
5	Dag Orseth, Fantoft
5	Per Manne, Bergen

Klasse 1
1 Kjell Åke Andersson, Karlstad
2 Per Manne, Bergen
3 Erik Høidal, Randaberg
4 Gunnar Halvorsen, Solund
5 Thor Støre, OSS

	Klasse 2	36
57	1 Ole M. Opsal, Askøy	30
29	2 Terje Ulsbøl, Tempo	27
	3 Frode Lüdvigsen, Tempo	26
	4 Ivar Bern, Bergen	24
27	5 Trond Eikeland, Askøy	21
22	6 John Kvamme, Bergen	20
21	7 Jack Paulsen, Ganddal	20
21	7 David Hilton, Askøy	20
	Klasse 3	
21	1 Jan Terje Hansen, Kristiansand	54
	2 Rune Jørgensen, Halden	32
	3 Øivind Johansen, Sarpsborg	31
	4 Lars Brevik, Tempo	26
	5 Odd H. Birkestrand, Masfjordnes	21
	Klasse 4	
34	1 Jan Terje Hansen, Kristiansand	64
30	2 Aleks Kopperud, Tempo	39
29	3 Odd H. Birkestrand, Masfjordnes	29

Det åpne Masfjordmesterskapet

Masfjorden 16-18/10

Det var to grupper, en for klasse Mester + 1 + 2 og en for klasse 3 + 4. 20 del-
takere i den første og 34 i den andre. I A-gruppa var Dag Orseth suveren vinner.
Øvrige resultater går fram av krysstabellen. Jeg vil få lov til å rette en takk
til Jose H Polo og Magnhild og Odd Birkestrand for et glimrende arrangement. Med
det samme kan en kanskje se dem som setter opp terminlister å kaste et blikk på
Norgeskartet (for all del, dette er forhold som en stakkars turneringsarrangør
ikke er herre over) når to GP-turneringer legges til samme helga. Grane og
Masfjorden ligger altfor nærliggende til at kollisjon er tilgivelig.

Sigmund Olafsen.

1	Dag Orseth, Brugata	2208	+16 +05 +10 +02 +13 +06	6	16,50
2	Per Manne, Bergen	1967	+15 -06 +14 -01 +05 +13	4	18,00
3	Tore Brekke, Bergen	2001	-05 +19 =16 +11 +07 =04	4	16,00
4	Sigmund Olafsen, Arbeidernes	1894	=11 -14 +18 +16 +17 =03	4	13,50
5	Håkon Eiken, Fyllingsdalen	2200	+03 -01 +07 +13 -02 =10	3½	20,50

6	David Hilton Askøy	3½	7 Gunnar Halvorsen Solund	3½	8 John Kvamme Bergen	3½	9
Ole Magne Opsal Askøy	3½	10 Trond Eikeland Askøy	3½	11 Erik Sælensminde Bergen	3		
12 Asbjørn Nordanger Fyllingsdalen	3½	13 Bo Olsson Lillestrøm	2½	14 Stig B Larsen			
Fyllingsdalen	2½	15 Terje Rasmussen Askøy	2½	16 Ivar Bern Bergen	2	17 Svein Solheim Bergen	2
18 Åge O Brekke Bergen	2	19 Dan Takle Fana	1	20 Egil Tonning Fyllingsdalen	1		

Gruppe B

1	Petter Fossan Ganddal	1308	+34 +15 +06 +05 +11 =02	5½	19,50
2	Håkon Andersen Askøy	1529	=13 +30 +18 +06 +12 =01	5	19,00
3	Odd Helge Birkestrand Masfjordnes	1374	-15 +34 +19 +14 +13 +05	5	16,00
4	Hugo Jan Olsen Fana	----	+24 +26 =22 -11 +23 +12	4½	14,50
5	Frode Rasmussen Askøy	1365	+33 +18 +16 -01 +08 -03	4	20,50
6	Ronny Rasmussen Askøy	1485	+27 +17 -01 -02 +22 +13	4	19,00
7	Jan Tore Haugsdal Masfjordnes	1207	+25 =31 -11 =09 +20 +14	4	16,00

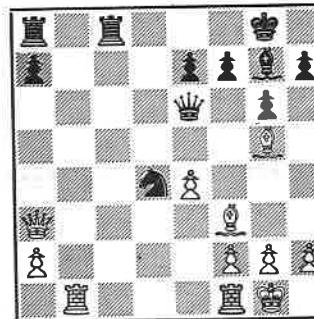
8	Atle Pedersen Stavanger	4	9 Stig Tore Strand Askøy	4	10 Knut Storland Randa-berg
11	Trude Birkestrand Masfjordnes	3½	12 Arthur Bolstad Fyllingsdalen	3½	13 Atle Rettedal Ganddal
			14 Sverre Seljeheth Florø	3	15 Hans J Helbekmo Fana
			16 Eivind Gjelseth Askøy	3	17 Ole P Kvamme Bergen
			18 Richard Müller Fana	3	19 Åsmund Haugsrød Masfjordnes
			20 Arnt Ole Johansen Florø	3	21 Per Møvik Austerheim
			22 Ragnar Skjønhaug Askøy	2½	23 Torbjørn Klausen Askøy
			24 Grethe Haugsrød Masfjordnes	2½	25 Marquin Haugsrød Masfjordnes
			26 Åge Sandnes Masfjordnes	2	27 Tore Kvindedal Masfjordnes
			28 Kjersti Skjønhaug Askøy	2	29 Egil Kvindedal Masfjordnes
			30 Frode Kvingle Masfjordnes	2	31 Torbjørn Virkesdal Askøy
			32 Arne Hansen Askøy	1½	33 Sven I Solheim Bergen
				1	34 Frank Müller Fana
				0	

Bo Olsson var også i Masfjorden, men hans poengjakt var langt dårligere enn hans kommentarer.

Hvit: Per Manne, Bergen
Sort: Dag Orseth, Brugata
GRUNFELDINDISK
I d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 4 cxd5 Sxd5
5 e4 Sxc3 6 bxc3 c5 En typisk stil-
ling i Grunfeld. Hvits bondesentrum
virker imponerende, men svart har gode
muligheter til motspill i det han har
et lite utviklingsforsprang. 7 - Lg7 8
Lb5+ Ld7 9 Le2 Mellomsjakken på b5
forstyrrer svarts mulighet for å ut-
vikle Lc8 til b7/a6, men det er tvil-
somt om dette har noen praktisk be-
tydning. Løperen skal til g4 likevel.
9 - 0-0 10 0-0 Lg4 11 Db3? Tyder på en
feilbedømmelse av stillingen. Hvit bør
bruke tid og krefter på å underbygge
sitt sårbare sentrum, eventuelt forbe-

rede en aksjon på kongefløyen samtidig. Naturlig virker 11 Le3, eventuelt fulgt av Dd2. Et interessant forsøk på direkte aksjon var 11 Se5!? Etter teksttrekket mangler hvits viktige sentrumsbønder ryggdekning, og dronninga er på ville veier... 11 - Cxd4! 12 Cxd4 Manne innser at 12 Dxb7 Lxf3 13 Lxf3 dxc3? 14 Dxa8 c2 gir store problemer. 12 - Lxf3 13 Lxf3 Sc6! Orseth forspiser seg ikke. Stillingen er skarp og det gjelder å få fart på hjemmestyrkene. Her teller tempo, ikke bønder. Etter f.eks. 13 - Lxd4 14 Tbl ville hvits utviklingsforsprang være valuta for bonden. Nå får Orseth med seg både sentrumsbonden og initiativet. 14 Dxb7 Sxd4 15 Tbl Dd6 Gir dronninga en sentral posisjon hvorfra den deltar både på dronning og kongefløyen. Samtidig er det innledningen på en planlagt dronningmanover, som legger det posisjonelle grunnlaget for de avgjørende taktiske vendinger. 16 Db4 Deb 17 Da3? Utviklingen måtte fullføres med f.eks. 17 Le3. Riktignok får svart en farlig fribonde etter 17 - Sxf3 18 gxf3 Dxa2, men hvit har fortsatt muligheter til

å by svart kamp. 17 - Tfc8 18 Lg5

18 - Tc3!! Stillingsfordelen real-
iseres med et kølleslag. Med dronning-
fløyen som innfallsport setter svart i
sving et avgjørende kongeangrep. 19
Dxe7 19 Dxc3 går naturligvis ikke pga.
avdekkeren Se2+ 19 - Txf3 20 gxf3 Dh3
På 20 Dxe6 kunne fulgt 20 - Sxe6 21
gxf3 Sxg5. Men nå gis det ingen medi-
sin mot svarts matt-trusler. 21 Dd6
Le5(?) En liten skjønnhetssplitt. Ras-
kere var 21 - Se2+ og Dxf3 matt. 22
Tb8+ Txb8 0-1

Den 12. Graneturneringen

Grane 16-18/10

1 Tore Sandmark, Arbeidernes	1849	+17	+05	+06	+02	=03	4½	14,50
2 Tor Olaf Myhre, Arbeidernes	1656	+13	+11	+04	-01	+06	4	13,00
3 Harold Wie, Mo	1921	=07	+12	+18	+05	=01	4	12,50
4 Bjarte Steinkjer, Arbeidernes	1802	+20	=18	-02	+12	+14	3½	9,50
5 Per-Inge Holmen, Mo	1869	+08	-01	+12	-03	+09	3	14,50

6 Frank Simonsen sen. Bodø 3 7 Åsmund Eivindsen Grane 3 8 Øyvind Andersen
Arbeidernes 3 9 Johnny Robertsen Mo 3 10 Tor Wærum Grane 3 11 Steinar Arnø Mo-
sjøen 2 12 Kristen Kjenstad Mo 2 13 Jim Christensen Mo 2 14 Ivar Brede Lie Grane
2 15 Kolbjørn Kristensen Bodø 2 16 Frank Simonsen jr. Bodø 2 17 Frank Henriksen
Bodø 1 18 Dick Dønnessen Mo 1 ½ 19 Otto Jørgensen Mo 1 20 Per Wingsternes Mo-
sjøen 0

Gruppe B

1 Ingvold Johansen, Sandnessjøen 4½ 2 Bjørnar Pettersen, Brønnøysund 4 3 Tor-Kennet Brandth, Sandnessjøen 3½ 4 Arve Nilsen, Brønnøysund 3.

5 Sten Ove Antonsen Mo 3 6 Magne Mikaelsen Mosjøen 3 7 Hugo Fjellheim Mo 3 8 Børre Andreassen Brønnøysund 2½ 9 Sten-Hugo Fagerjord Mo 2½ 10 Geir-Ove Olsen Brønnøysund 2½ 11 Willy Erlandsen Mo 2 12 Olav Fjellheim Mo 2 13 Stig M Rølvåg Sandnessjøen 2 14 Ronny Haugen Grane 1½ 15 Stein Børge Karlsen Sandnessjøen 1 16 Frits Grundstad Grane 0

Den 12. Graneturnering er avviklet i Tøfors. Årets turnering ble en av de

svakeste hva deltakerkvalitet angår.
I de siste 3 årene har karer som Ole

Chr. Moen, Chister Niklasson og Heikki Westerinen vunnet. I år deltok ikke eneste mesterspiller! Harold Wie var den eneste spilleren med rating over 1900. Betenkningsstiden 2½ time på 40 trekk falt dessverre i dårlig smak. I

fremtidige Graneturneringer vil man gå over til den etterhvert så populære 1 time og 36 minutter på 40 trekk. Vi merker oss en solid innsats av Tore Sandmark og klubbkamerater i Arbeiderenes.

«Konnerud Grand Prix 1981»

Konnerud sjakklubb feiret sitt 20 års jubileum med bl.a. "Konnerud Grand Prix". En riktig mammutturnering med 103 deltagere!

I forbindelse med jubileumet har klubben utgitt et eget blad. Der finner vi bl.a: Tilslutningen til klubben har vært litt opp og ned, men medlemstallet ligger idag rundt 30 aktive. Klubben har fått mye av sin rekrytering gjennom skolesjakkundervisning både på Konnerud og i Drammen. I Drammen er strikturet var det faktisk Konnerud SK som gikk i spissen for skolesjakkundervisningen. Vi kan også finne en

oversiktlig liste over klubbmestrene gjennom 20 år og den forteller at Arild Moen og Ragnar Edvardsen står med fire mesterskap hver. Selve jubileumsturneringen ble en ny stor triumf for Simen. Selv om han var ute på svømmetur i enkelte spill vant han fullt fortjent.

1	Simen Agdestein	Asker	2164	+15	+13	+22	=02	+14	=03	5	18,5	(21,0)
2	Leif Bekkeli	Drammen	2125	+16	+29	+23	=01	+09	=04	5	18,5	(20,0)
3	Tor Kristiansen	Drammen	2220	=17	+10	=05	+13	+11	=01	4½	19,0	
4	Svein G Myren	Stjernen	2111	-16	+wo	+16	+19	+05	=02	4½	17,5	
5	Vidar Taksrud	Tempo	2004	=27	+30	=03	+24	-04	+14	4	16,5	
6	Reidar Jensen	Brugata	2137	-22	+15	=11	=07	+23	+13	4	16,0	
7	Reidar Weierød	Horten	2017	=30	=17	+26	=06	+21	=08	4	15,5	
8	Tor Egil Førland	SOSS	1864	+18	-14	=21	+29	+22	=07	4	15,0	

9 Per Omtvedt Stjernen 3½ 10 Arild Moen Konnerud 3½ 11 Trond Solem Ski 3½ 12 Øystein Brekke Brugata 3½ 13 Jarl H Ulrichsen ASKO 3 14 Martin Bogen Tønsberg 3 15 Bjørn W Fosdahl Brugata 3 16 Ragnar Edvardsen Konnerud 3 17 Gunnar Moe Tønsberg 3 18 Dag H Sødtholt Brugata 3 19 Tor Henriksen Stjernen 3 20 Per O Andersen SOSS 3 21 Magnus Edvardsen Kongsberg 2½ 22 Gustav Gudbrandsen Eiker 2½ 23 Bjørn Lerstad Drammen 2½ 24 Odd Christoffersen Stjernen 2½ 25 Frode Ludvigsen Tempo 2½ 26 Einar Hamre Drammen 2 27 Ivar Brøndbo Halden 2 28 Leif Kverndal Stjernen 2 29 Rolf Bjerkaug Tempo 1½ 30 Sverre Haugjord Drammen 1½ 31 Harald Øvland Danmark 1½ 32 Jahn Hanssen Stjernen 0 (utgikk etter 1.runde)

Gruppe B

1	Tevje Ulsbøl	Tempo	1793	+32	+22	+30	+29	+09	=03	5½	19,0
2	Frode Christiansen	Strømmen	1750	+47	=06	+45	+54	+29	+05	5½	17,0
3	Per Tollefse	Konnerud	1638	+62	+10	=19	+08	+07	=01	5	22,0
4	Ole Johan	Ski Asker	1658	+17	+48	=35	+15	+28	+24	5	17,5
5	Håvard Espelin	Asker	1601	+64	=11	+12	+19	+06	-02	4½	21,5
6	Steinar Johansen	Stjernen	1578	+70	=02	+14	+46	-05	+19	4½	20,0
7	Rolf M Rasmussen	Kongsberg	1626	+71	+20	+23	=09	-03	+29	4½	19,5
8	Rune Jørgensen	Halden	1594	+58	=12	+11	-03	+46	+21	4½	19,0 (21,0)
9	Jan Harald Alnes	Elverum	1661	+61	+55	+28	=07	-01	+17	4½	19,0 (21,0)

10 Fredrik A Dahl Asker 4 11 Eiler Holtermann Asker 4 12 Jan Erik Hagen Kongsberg 4 13 Vidar Paulsson Stjernen 4 14 Ulf Vidar Henriksen Tempo 4 15 Michael Simonsen Danmark 4 16 Sverre Andersen Horten 4 17 Aleks Kopperud Tempo 4 18 Frank Johansen Halden 4 19 Anne de Linde Bærum 3½ 20 Jan Stokke Konnerud 3½ 21

Svein Karlsen Sicilianerne 3½ 22 Lars Breivik Tempo 3½ 23 Thor Brøndbo Halden 3½
 24 Truls Klausen Konnerud 3½ 25 Bjørn Nistad Holmestrand 3½ 26 Gunnar Bue Tønsberg 3½
 27 Frithjof Andersen Horten 3½ 28 Frank Melleby Halden 3 29 Knut Martsinsen Konnerud 3 30 Ottar Akre Asker 3 31 Tom Lilland Stjernen 3 32 Asle Olufsen Tempo 3 33 Ole A Johnsen Tempo 3 34 Olav Kollerud Konnerud 3 35 Terje Eriksen Tempo 3 36 Nils Arne Fagerli Eiker 3 37 Thrond Kleppe Sicilianerne 3 38
 Trond M Thorgersen Tempo 3 39 Ole Einar Arntzen ASKO 3 40 Øistein Magnussen Asker 3 41 Sverre Nøsterud Konnerud 3 42 Frode Skjemstad Eiker 3 43 Ole Diesen Eiker 3 44 Roar Bing Temte Konnerud 3 45 Bård Standal Tønsberg 2½ 46 Ingvar Ralf Gunderson Grimstad 2½ 47 Jørgen Bjelke Asker 2½ 48 Jon Jensen Sarpsborg 2½ 49 Rolf E Syvertsen Tønsberg 2½ 50 Tormod Eidal Asker 2½ 51-52 Eddy Jordan Asker 2½ 51-52 Carl-Aksel Sandberg Eiker 2½ 53 Ole Andreas Hagen Asker 2 54 Geir Smith-Meyer Sandnes 2 55 Thomas Hansen Asker 2 56 Leif Edvardsen Drammen 2 57 Svein E Lurdalen Kongsberg 2 58 Dag Digernes Tempo 59 Asbjørn Langsrød Konnerud 2 60 Øivind Johansen Sicilianerne 2 61 Karl R Claes Stjernen 2 62 Per Bødtker-Næss Asker 2 63 Bror Magnus Heegaard Stavanger 2 64 Torkild Hagen Kongsberg våpenfabrikk 1½ 65 Ole-Kristian Bjørnø Eiker 1½ 66 Einar Kleppe Sicilianerne 1½ 67 Per Erik Holsten Stjernen 1½ 68 Jon Harald Rydne Sicilianerne 1½ 69 Runar IIe Asker 1½ 70 Helge Ulstrup Drammen 1 71 Ingar Raaen Kongsberg våpenfabrikk 1.

Bergen Grand Prix

Bergen 20-22/11

1 Håkon Eiken, Fyllingsdalen	2200	+12 +15 +11 =02 =03 +07	5	20,0
2 Kjell A. Mork, Askøy	1936	+32 +05 +08 =01 =07 =04	4½	22,0
3 Petter Stigar, Stjernen	2247	+13 +10 =09 =07 =01 +11	4½	19,5
4 Per Manne, Bergen	1967	=22 +23 =10 +12 +08 =02	4½	18,0
5 Helge Gundersen, Bergen	2204	=18 -02 +26 +19 +15 +10	4½	17,0
6 Jose H. Polo, Masfjordnes	1800	=23 +25 -07 +22 +20 +09	4½	15,5
7 Dag Orseth, Fantoft	2208	+14 +19 +06 =03 =02 -01	4	22,0
8 Hallstein Vårdal, Bergen	2017	+30 +w.o. -02 +09 -04 +17	4	17,5
9 Tore Brekke, Bergen	2001	+17 +16 =03 -08 +13 -06	3½	19,5
10 Gunnar Halvorsen, Solund	1928	+26 -03 =04 +33 +16 -05	3½	18,5

11 A Kopperdal Hinna 3½ 12 I Bern Bergen 3½ 13 O Birkstrand Masfjordnes 3½ 14 N Klyve Askøy 3½ 15 J Kvamme Bergen 3 16 E Sælensminde Bergen 3 17 S B Larsen Fyllingsdalen 3 18 T Eikeland Askøy 3 19 J Rørosgaard Fantoft 3 20 E Vefring Fantoft 3 21 K Wågan Bergen 3 22 D Hilton Askøy 2½ 23 J Rivli Bergen 2½ 24 O M Opsal Askøy 2½ 25 A Nordanger Fyllingsdalen 2½ 26 H Kolden Fana 2 27 M Lilli Bergen 2 28 S Solheim Bergen 2 29 O Otterlei Bergen 2 30 Å O Brekke Bergen 2 31 K Brattetveit Bergen 1½ 32 A Nordbotten Bergen 1½ 33 T Rasmussen Askøy 1 34 T I Bratteteig Bergen 1.

Gruppe B

1 Stig Tore Strand, Askøy	1429	+24 +13 +07 +09 =05 =02	5	22,0
2 Frode Rasmussen, Askøy	1356	+30 +29 =06 +14 +16 =01	5	19,5
3 Jan Terje Hansen, Kristiansand	1340	+21 +08 -14 +19 +11 +05	5	19,0
4 Odd Helge Birkstrand, Masfjordnes	1364	+43 -15 +26 +18 +08 +09	5	17,5
5 Åsmund Haugsvær, Masfjordnes	1363	+34 +42 +10 +06 =01 -03	4½	20,5
6 Ronny Rasmussen, Askøy	1485	+40 +20 =02 -05 +27 +16	4½	19,0
7 Helge Stornes, Kristiansand	1055	+39 +18 -01 +32 =14 +15	4½	17,0
8 Håkon Andersen, Askøy	1529	+37 -03 +25 +33 -04 +14	4	18,5
9 Hans Jørgen Hellbekkmo, Fana	----	+33 +32 +15 -01 +19 -04	4	18,5
10 Arne Skarsvåg, Bergen	1490	+17 =16 -05 +w.o.=15 +20	4	18,0

11 Trude Birkstrand Masfjordnes 4 12 J Halvorsen Luster 4 13 E Gjelseth Askøy 4 14 E Gullaksen Bergen 3½ 15 T Ellingsen Bergen 3½ 16 A Pedersen Stavanger 3½ 17 H

Hvide Bergen 3½ 18 G Karlsen Bergen 3 19 O F Kvamme Bergen 3 20 A Bolstad Fylingsdal 3 21 T Kvingedal Masfjordnes 3 22 E Kyrkjebø Bergen 3 23 N E Moe-Nilsen Bergen 3 24 R Stokke Bergen 3 25 G Blom Bergen 3 26 H J Olsen Fana 3 27 R Skjønhaug Askøy 3 28 E Moe-Nilssen Bergen 3 29 B Haveland Ski 2½ 30 R Müller Fana 2½ 31 O H Kleppe Hjelmeland 2 32 E Tonning Fyllingsdalen 2 33 R A Fosse Bergen 2 34 F A Müller Fana 2 35 S I Solheim Bergen 2 36 E Kvingedal Masfjordnes 2 37 O Løvset Fana 2 38 U Jørgensen Fana 2 39 T Klausen Askøy 1½ 40 C O Takle Fana 1½ 41 T Inderhaug Molde 1 42 P A Dale Bergen 1 43 T Alvern Fana ½.

Sarpsborg Grand Prix

Sarpsborg 20-22/11

1 Tor Kristiansen, Drammen	2220	+14 +06 +05 =02 =03 +08	5	19,0
2 Thomas Heiberg, Stjernen	2159	+17 +04 +12 =01 +07 =03	5	18,5
3 Per Omtvedt, Stjernen	2038	+11 =08 +04 =05 =01 =02	4	20,5
4 Gustav Gudbrandsen, Eiker	1884	+09 -02 -03 +17 +15 +05	4	17,5
5 Bernt Nordby, Fredrikstad	2140	+13 +07 -01 =03 +06 -04	3½	19,5
6 Helge Theting, Kragerø	2002	+16 -01 =14 +15 -05 +07	3½	15,5

7 K.Å.Andersson Karlstad 3 8 S.Bjørnland Fredrikstad 3 9 R.Weierød Horten 3 10 A.Mella Strømmen 3 11 J.Magnussen Sarpsborg 3 12 T.FyriOSS 2½ 13 B.Fosdahl Brugata 2½ 14 F.Aamodt Sarpsborg 2 15 A.Heien Tønsberg 2 16 J.Ludvigsen Fredrikstad 2 17 B.Olsson Lillestrøm 1½ 18 J.Kristiansen Tønsberg ½.

Gruppe B

1 Jens Petter Tronds, Bøler	1613	+47 +66 +37 =11 +07 +16	5½	18,5
2 Per Kr. Vigdal, Bøler	1700	+65 +54 =13 +53 +23 +03	5½	17,5
3 Frode Ludvigsen, Tempo	1745	+41 +26 +04 +52 +06 -02	5	21,5
4 Rune Jørgensen, Halden	1594	+71 +81 -03 +42 +12 +27	5	17,5
5 Jørn Steffen Olsen, Kragerø	1543	+58 -06 +03 +67 +15 +05	5	17,0
6 Bror Thanke, Bøler	1773	+65 +05 +15 =16 -03 +31	4½	21,5
7 Tormod Rangøy, Sarpsborg	1703	+45 +42 +68 +08 -01 +23	4½	19,5
8 Lars Breivik, Tempo	1411	+44 =14 +30 -07 +52 +28	4½	18,5

9 F.Johansen Halden 4½ 10 A.Aasum Halden 4½ 11 B.Minge Sarpsborg 4 12 P.Kristoffersen Sarpsborg 4 13 S.E.Kumle Sarpsborg 4 14 H.Rangøy Ski 4 15 B.E.Belstad Lillestrøm 4 16 Ø.Rustad Halden 4 17 J.R.Johansen Sarpsborg 4 18 L.Czilling Moss 4 19 K.Ovesen Ski 4 20 E.Nilsen Sarpsborg 4 21 J.Jensen Sarpsborg 4 22 B.D.Syversten Ski 4 23 E.Grøttum Bøler 3½ 24 J.O.Njå Stovner 3½ 25 A.Kopperud Tempo 3½ 26 J.R.Nøkleby Sarpsborg ½ 27 J.A.Bjørgvik Moss 3½ 28 A.Helgeland Sarpsborg 3½ 29 Ø.Johansen Sarpsborg 3½ 30 F.Christiansen Strømmen 3½ 31 A.Eriksfallet Sørumsand 3½ 32 E.Bremserud Bøler 3½ 33 F.Melleby Halden 3½ 34 J.Høidal Dahl Stovner 3½ 35 R.Midtvåg 3½ 36 H.Jensen Sørumsand 3½ 37 S.Nordal OSS 3 38 S.A.Kumle Sarpsborg 3 39 K.Larsen Kragerø 3 40 E.Naas Fredrikstad 3 41 L.Sæther Sarpsborg 3 42 T.Afdal Sarpsborg 3 42 O.A.Johansen Tempo 3 44 M.Løken Stjernen 3 45 S.Lunde Sarpsborg 3 46 F.Andersen Horten 3 47 T.Heide Halden 3 48 S.Johansen Stjernen 3 49 G.Norstad Sarpsborg 3 50 J.Dahlgren Sarpsborg 3 51 S.Skjønberg Indre Østfold 3 52 T.Ulsbøl Tempo 2½ 53 S.Gulliksen Stjernen 2½ 54 P.H.Nilsen Fredrikstad 2½ 55 R.Pedersen Tempo 2½ 56 F.O.Johansen Halden 2½ 57 K.Yndesdal Nittedal 2½ 58 O.K.Førriisdahl Sarpsborg 2½ 59 M.Skjønarmo Sarpsborg 2½ 60 T.Høidal Sarpsborg 2½ 61 R.T.Nilsen Fredrikstad 2½ 62 C.Thoresen Sarpsborg 2½ 63 I.Nagy Stjernen 2½ 64 R.Hvesser Indre Østfold 2½ 65 H.Mænzen Sørumsand 2½ 66 T.Liland Stjernen 2 67 T.Schjetne Stjernen 2 68 T.Y.Gulliksen Stjernen 2 69 S.Andersen Horten 2 70 A.Svensen Fredrikstad 2 71 B.Næss Fredrikstad 2 72 T.V.Braathen Moss 2 73 L.Gulliksen Stjernen 2 74 S.Johnsen Sarpsborg 2 75 J.Sandnes Stjernen 2 76 O.K.Bjørnø Eiker 1½ 77 A.

Rustad Halden 1½ 78 B.Vesthagen Stovner 1½ 79 K.Claes Stjernen 1½ 80 S.Nilsen
 Sarpsborg 1½ 81 K.Korshavn Halden 1 82 R.Yndesdal Nittedal 1 83 R.Kjelvik Halden
 1 84 A.Olufsen Sarpsborg 1 85 T.Henriksen Tønsberg 0.

103 deltagere og likt med Konnerud!
 Tangen & Co. i Sarpsborg hadde all grunn til å være fornøyd.

Heiberg ledet turneringen langt inn i siste runde, men på målstreken ble han forbigått av en godt kjempende Tor Kristiansen. Kvalitetspoengene avgjorde det hele til Tor's fordel. Vi legger merke til Gustav Gubrandsens fine fjerde plass som også betød førstepremie i klasse I. I den store B-gruppen går våre gratulasjoner til Bøler sjakklubb!

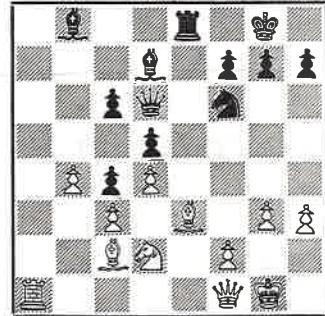
Allerede i første runde fikk vinneren anledning til å briljere litt.

Hvit: Freddy Aamodt, Sarpsborg
 Sort: Tor Kristiansen, Drammen

RUSSISK

1 e4 e5 2 Sf3 Sf6 3 d4 Sxe4 4 Sxe5 d6 5 Sf3 d5 6 Ld3 Le7 7 De2 Sf6 8 0-0 0-0 9 Se5 c5 10 c3 Sc6 11 Sxc6 bxc6 12 Le3 c4 13 Lc2 Ld6 14 Sd2 Te8 15 h3 Ld7 16 b4 De7 17 Tf6 a5 18 a3 Lb8 19 Df1

Dd6 20 g3 axb4 21 axb4 Txal 22 Txal

22 - Txe3! 23 fxe3 Dxg3+ 24 Dg2 Dxe3+ 25 Kh1 25 Df2? Lh2+ 26 Kg2 Lxh2+! 25 - Lxh3 26 Df3 Dh6 27 Ta8? 27 Dg3 Lxg3 28 Ta8+ Lc8+ og sort vinner. Nødvendig, var 27 Kgl, selv om hvit ikke bør ha store forhåpninger. 27 - Lg4+ 28 Kgl 1 Dh2+ 0-1

var dette en av historiens korteste matcher. Det skulle altså bare ta 18 partier før utfordreren måtte i matta", men i rettferdighetens navn, så tapte Kortsnoi denne gangen for en klart bedre motstander. For tredje gang møttes disse giganter til kamp, og kanskje var dette Kortsnoi's siste sjanse til å møte Karpov. Dog skal man ikke være for sikker når det gjelder Kortsnoi. All uroen omkring matchen i Merano var på ingen måte uventet. Vi husker godt all uvennskap som oppsto da de samme gutta "slåss" på Fil-lipinene for 3 år siden. Den gang da Karpov vant med bare 6-5.

Mere VM i neste nummer.

Med sifrene 6-2 beholdt regjerende Verdensmester Anatolij Karpov tittelen i 3 nye år. Som VM-match å betrakte

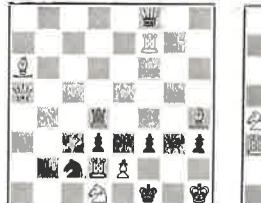
Problemisten

Redaktør: Nils G.G.van Dijk, Asligrända 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

3163 K. Skogsden Lindås. e4

Matt i 2 trekk

3164 K. Skogsden Lindås. Lh6

Matt i 2 trekk

3165 V. Lider UHUR Dc5

Matt i 2 trekk

3166 Herbert Ahues V-Tyskland Sc4

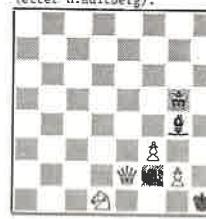
Matt i 2 trekk

3167 A. Grin USSR

Matt i 3 trekk

3168 Bo Lindgren Stockholms-Tidningen 1944 (etter H.Hultberg).

Matt i 3 trekk

3169 A.Jaroslavstev 12.p1 USSR-mesterskap 1947.

Matt i 3 trekk

3170 W. Jørgensen 1.pr Arbejder-Skak 1950-I (versjon av NGvD).

Matt i 3 trekk

Oppgavene idag

Skogsden viser formøkspill i begge oppgavene, og Lider viser mattendring etter snill med Rh7. Hvitt linje-sperring spiller hovedrollen hos Ahues. Mattbilder hos Grin's 3-trekk. I de tre reproduksjonene viser vi bondens finurligheter: 3160 har albino i miniatur-form. 1.Se3, 1-/Bxf1/Lh3/Kh2, 2.Bg4/Bxf3/Bxh1/Hg1+. 1 3169 kombineres en albino med en pickanniny: 1.Le7, Bxe6/Bf6/Bf5/Bxg6, 2.Be4/Bxf3/Be3/Bxd3!. Tilslutt en verujon som etter hva jeg vet er det eneste eksempel i tempoform der en pickanniny besvares med all-forvandling: 1.Le6, Bf6/Bxe6/Bxg6/Bf5, 2.B=d/B=t/B=L/B=S+!

Løsninger (6/7 og 8/81)

- 3149 Petrov. 1.Sxd4, tr.2.De6# Biløsn. 1.Ld5.
- 3150 Petrov. 1.Sd5, tr.2.Df4#
- 3151 Petrov. 1.Sxe5, tr.2.Da6#
- 3152 Petrov. 1.Tg4, tr.2.De6# I ingen av Petrov's oppgaver er det noe bestemt hovedspill som skiller seg ut.
- 3153 Salai. 1.Ta2.
- 3154 Salai. 1.Sc5. Forskene 1.Tcc5/Tdc5? strander på Lb5/Lc4! Men konstruksjonen er tung.
- 3157 Riczu. 1.Bc5, tr.2.Sc4#
- 3158 Kuligin. 1.Dh8! Trekktvang.
- 3159 Larsson. 1.Se2, tr.2.Sxh4# 1.Sd5/Se4? strander på Le4/Ta4!
- 3160 Aliovsazdade/Vagidov. 1.Lxe5, tr.2.Bg4#
- 3161 Bergstad. 1.Se1, tr.2.Sd3# Giensidig åpning/avskjering av to svarte linjer kalles Parostema.
- 3162 Bergstad. 1.Db6, Lb5/Tb5/Ta7, 2.Da5+/Da6+/Dd4+. Grimshaw på b5.

NSF/NSFU

NSF har i høst diskutert med NSFU muligheten av å komme frem til et nærmere administrativt samarbeid og har godt inn for en ordning med felles generalsekretær i halv stilling i første omgang. Enighet er foreløpig ikke oppnådd, og representanter fra sentralstyret vil derfor med det første møte representanter fra NSFU for å forsøke å finne frem til en ordning som begge parter er tjent med.

Internasjonale turneringer i Norge.

Sentralstyret har bevilget kr.5000,- som støtte til utenlandske deltakere i norske turneringer. Støtten vil bli kanalisert gjennom de respektive deltakernes nasjonale forbund.

Sjakk og idrett.

Sentralstyret har undersøkt muligheten for medlemskap i Norges Idrettsforbund og har i dette arbeidet hatt god hjelp fra det tyske sjakk-forbundet. I møte den 3/12 besluttet sentralstyret å söke medlemskap snarest, ettersom fristen for søkerne skal behandles gjennom de kommende to år er 22/1 1982.

Kvinnesjakk.

Sentralstyret vil forsøke å styrke rekrytering og aktiviteten på denne sektor. En vil bl. a. samarbeide med NSFU om tiltak for de yngste og ta kontakt med klubber som kan tenkes å arrangere spesielle turneringer for kvinner.

Norsk sjakkblad.

Svein Åge Johansen er ansatt som ny redaktør av bladet. Han fortsetter forøvrig med arbeidet på forbundskontoret i 1/3 stilling.

Soneturnering 1982.

Knut J. Helmers er uttatt til soneturneringen som begynner 8/1 82. I tillegg overveier styret å sende nok en spiller og har tatt kontakt med UK om dette.

Turneringer 1982.

For vårens turneringer viser vi til terminlisten i dette nr. Noen turneringer kommer nok i tillegg. For perioden mai-august er fristen for søkerne 15/2 82. Innen 1/6 bør også høstens turneringer være anmeldt. Styret tar sikte på mest mulig løpende behandling av søkerne og rask bekjentgjørelse via Norsk sjakkblad.

Familierabatt.

Styret har sett på muligheten for en slags familierrabatt ved at sjakkbladet i så fall bare sendes i et eksemplar pr. familie. Pga. at et slikt tiltak vil belaste kontoret ytterligere, finner man det ikke tilrådelig å etterkomme dette ønske og anbefaler i stedet eventuelle rabattordninger innført på klubbplan.

NM-lag.

Østlandsserien er i full gang. Ved fristens utløp (1/12) var det sparsomt med opplysninger fra resten av landet om avviklingsplaner. De ansvarlige besnærest meddele forbundet sine opplegg. Sonefinalene er berammet til 17-18/4 82.

Norsk sjakkblad ønsker sine leserne en riktig god jul.
Red.

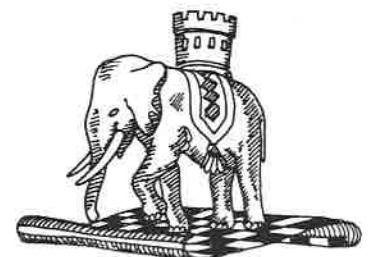

Brugata-Bærum 3-3

E.Poulsson-R.Bjerke 1-0 R.Jenssen-Ø. Johnsen 0-1 T.A.Hauge-H.Walther 0-1 D. Sødtholt-P.A.Bergersen 1-0 Ø.Brekke-J. B.Rambø 0-1 A.Esbensen-C.Lindkjølen 1-0. ASKO-Stjernen (Utsatt).

Tabellen etter 2. runde:

OSS	2	110	1½	(8)
Asker	2	110	1½	(8)
Brugata	2	020	1	(6)
Stjernen	1	100	1	(5½)
Ski	2	101	1	(4½)
Drammen	2	011	½	(4)
Bærum	2	011	½	(3½)
ASKO	1	001	0	(2½)

1. divisjon

1.runde:

Ski-ASKO 3½-2½
G.Lindgard-S.Heim 0-1 O.Ibenfelt-J.H. Ulrichsen ½-½ R.H.Kvassheim-T.Nurmi 0-1 T.Solem-H.W.Hermansen 1-0 P.Sondresen-O.K.Tollersrud 1-0 T.Christofersen-P.Skjerpe 1-0
OSS-Asker 3-3

A.V.Gulbrandsen-J.Jansson 1-0 B.Tiller-S.Agdestein 0-1 E.Kristiansen-E. Agdestein 1-0 M.Groth-B.Væstenstad 0-1 A.Semakoff-T.Johansen ½-½ K.Bækman-P.Tveitein ½-½

Drammen-Brugata 3-3

T.Kristiansen-E.Poulsson ½-½ L.Bekkelj-R.Jenssen 0-1 A.Øverås-T.A.Hauge ½-½ B.Lerstad-D.Sødtholt ½-½ E.Hamre-Ø.Brekke ½-½ S.Haugjord-A.Esbensen 1-0 Bærum-Stjernen ½-½

R.Bjerke-K.J.Helmers ½-½ T.M.Dahl-P. Stigard 0-1 Ø.Johansen-S.G.Myreng 0-1 H.Walther-S.A.Johansen 0-1 A.Underland-T.Heiberg 0-1 P.Lund-O.Flater 0-1

2.runde:

Ski-OSS 1-5
G.Lindgard-R.Hoen 0-1 O.Ibenfelt-B. Tiller 0-1 R.H.Kvassheim-S.Lindblom 0-1 T.Solem-A.Semakoff 0-1 T.Christofersen-K.Bækman 1-0 H.Rangøy-R.Elseth 0-1

Asker-Drammen 5-1

J.Jansson-T.Kristiansen ½-½ S.Agdestein-L.Bekkelj 1-0 E.Agdestein-A.Øverås 1-0 B.Væstenstad-E.Hamre 1-0 T.Johansen-E.Hamre 1-0 P.Tveitein-S.Haugjord ½-½

2. divisjon avd. A

Tønsberg-Tempo 2½-3½

T.Høyhildor-V.Taksrød 0-1 A.Heiern-F. Tangen ½-½ M.Bogen-F.Ludvigsen ½-½ G.Moe-T.Ulvål 1-0 J.Kristiansen-G.J. Hentiksen 0-1 K.Johansen-U.V.BenrikSEN ½-½

Sarpsborg-Bøler 3½-2½

F.Aamodt-T.Gulbrandsen ½-½ J.Magnusen-B.Thanke 1-0 T.G.Kristiansen-P.K. Vigdal 0-1 K.S.Thoreby-J.P.Trøns ½-½ S.Kumle-E.Grøttum 1-0 B.Minge-E.Bremserud ½-½

Kongsberg & V.-TAO 3-3

K.H.Lund-P.Haugli 0-1 M.Edvardsen-H. Flagstad 0-1 O.Halvorsen-F.Ellingsen 0-1 M.Netland-P.Johansen 1-0 K.Aaserud-Ø.Jensen 1-0 R.Rasmussen-W.O. 1-0

2. divisjon avd. B

Gjøvik-OSS 2 2½-3½

G.Johnsen-O.U.Voll 1-0 R.Stenvold-T. Anstad 1-0 O.Eide-Einar Gausel ½-½ V. Stein-Erik Gausel 0-1 B.Bergersen-J.E. Braathen 0-1 S.Moen-A.Taraldset 0-1

Turnerings-informasjon

SS = Spillested

PP = Pengepremier

SA = Startavgift

PI = Påmelding til og informasjon fra

HP = Helpensjon

Karlstad Open 27-30/12 på OK Motorhotell, Karlstad. 7r. 40tr/2t deretter ½t på resten. PP: 5000/3000/2000 osv + ratingpriser. Overnatting: 3 netter og 10 måltider tils. sv.kr. 425! Må bestilles selv. SA: sv.kr. 165/140. Påmelding ved å sette inn SA på postgiro 884140-5 Karlstad Allm. SS. I: Elof Bodgren, tlf 095 46 54/159708

Tromsøsjakken 30/12-3/1-82. SAS Royal Hotel, Tromsø. SA: 100/75. 7r. 2t/40tr, deretter 20tr/t. 2 Monradgr over/under 1600. PP: kl.A: 1500/1200/900 osv; kl.B 900/600/300 osv. Premier til 1/3 av delt. Spesialtilbud på SAS Royal: dob. v. inkl. frokost kr. 120/døgn. Enkeltromstillegg kr. 60. Påmelding innen 21/12. Deltakerne kan være med på oppgavekonkurranse, som blir rykket inn i progr. for turneringen (utsendt 1/12). PI: Roald Storslett, Movik, 9022 Krokeldalen 083/83640(j) 30513(p). NGP.

Det Åpne NM i Hurtigsjakk 9-10/1. Hotel Astoria, Hamar. 7r, 45min/spiller/parti. SA: 125. PP: 1200/800/500*troféer. PI: A.J.Eikrem, Briskebyvn. 48, Oslo 2, tlf 02/567910. NGP.

Astoria Chess International 7-13/1. Åpen for spillere med FIDE-rating og noen få uten sådan. 9r. SA: 200. PP: 2000/1200/800/500.

Molde Chess International 15-21/1 på Motel Knausen. Åpen for spillere med FIDE-rating og noen få uten. 9r. 2½t/40tr. osv. SA: 200. PP: 2000/1200 osv. PI: A J Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2. tlf. 02/567910.

Østlandsserien/NM lag 16-17/1.

Nordisk Skolesjakkmesterskap individuelt 20-24/1. Spilles i Asker.

Det Åpne Askøyemesterskapet 22-24/1. PI: Harald Strand, 5302 Strusshamn tlf. 05/141404. NGP.

Elverum Grand Prix 23-24/1. Spilles i Elverum videreg. skole. 2 Monradgr. over/under 1800. 5r. 1t36min/40tr, deretter 30min/12tr. PP: 800/400/300/200 i begge grupper. Overnatting Elgstue Pensjonat kr. 135 inkl. frokost eller Elverum Camping 4-sengershytte ca. kr. 150. SA: 130/75. 1.runde starter kl. 10.15. PI: Erik Skårås, Solvn. 19, 2400 Elverum tlf 064/12132(o), 065/27700(j). NGP.

Halden Grand Prix 29-31/1-82 i Aulaen på Remmen (gymnaset), Halden. 2 Monradgr. over/under 1800. 6r. 40tr/1t36m deretter 12tr/½t. PP: kl.M 1000/500, I: 600/300, II: 500/300, III: 500/300 og IV: 500/300, hvis minst 50 deltagere. SA: 120/60. Opprop kl. 18.30, start 1. runde kl. 1900. Rimelig innkv. Park Hotel tlf. 031/84044 og Central Pensjonat tlf. 031/81395. Må bestilles selv. PI: Anker Aasum, Asakvn 59, 1750 Halden tlf. 031/83388 (p) etter kl. 14.30. NGP.

Østlandsserien/NM-lag 13-14/3.

Volda Sjakklubb 10 år 19-21/3 på Distrikts høyskolen. 6r. 1t36min/40tr osv. PP minst 1500/1000/500. SA: 150/75. PI: Egil Arne Standal, 6174 Barstadvik tlf. 071/72945. NGP.

Fosenacupen 1982 Kristiansund 5-7/2. Spilles i Loennechen-gården. 6r. 1t36m på 40tr, deretter ½t/12tr. Pengepremier til de tre beste. SA: 120/60. Opprop kl. 18.30, 1.runde kl. 19.00. Flere overnattingstilbud. PI: Torger Strand, Brinchmannsv. 91, 6500 Kr.sund N tlf. 073/74211(j), 073/75936(p), Eilif Odde tlf 074/74211(j), 073/71598 eller Åge Olsen 073/74211(j), 073/217(p). NGP.

Opel Cup - Hamar SS 75 år 5-7/2. Hurtigsjakk på Hamar med 9r, 45min/spiller/parti. NGP.

Østlandsserien/NM-lag 13-14/2.

Buskerud Grand Prix 19-21/2 på Central Hotel i Drammen. 2 Monradgr. over/under 1800. 6r. 1t36min/40tr, deretter ½t/12 tr. PP: gr.A: 1200/800/500, gr.B 1000/600/400. Forbehold om reduserte pengepr. ved under 90 deltagere. Overnatting på Central. SA: 135/80. Opprop kl. 18.30, 1.r kl. 19.15. PI: Karl Andersen, Flata 15, 3000 Drammen tlf. 03/821397. NGP.